

Нова Думка

ISSN 0351-3181

ЧИСЛО
НОМЕР
БРОЈ

178

ПОК
ПИК
ГОДИНА

2013.
XLII

6/2013

Izdaje: Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske
Видава: Союз Русинoх и Українцoх Рeпублiкi Гoрвaтскeй
Видає: Союз русинів і українців Республіки Хорватія

**Свим читателјима Благословљен Божић и сретну Нову 2014. годину
жели уредништво Нове думке!**

**Шицким читателјом благословени Крачун и щешливи Нови 2014. рок
жада редакција Новей думки! Христос раждається!**

**Всім читачам благословенного Різдва і щасливого Нового 2014 року
бажає редакція «Нової Думки»! Христос раждається!**

КАЛІНА НА ВЕЧАРУ УКРАЇНСКИХ ПИСНЬОХ И ТАНЦУ У ЛИПОВЛЯНОХ

Першей суботи у октобре, члени Дружтва Русинох и Українцох “Каліна” зоз Риєки, зоз програму українских писньох участвовали на манифестації интернационалногo характеру у організації Українскогo культурнопросвітногo дружтва “Карпати” зоз Липовлянох, новоланей Вечари українских писньох и танцу. Нащива того дружтва була после досц рокох, стари познанства не забути, а тераз, у заєдніцким друженю и знова обновени. Наступ “Каліни” прилапени одлично, а аплауз, подзекованя и похвали то єдине реалне и обективне припознанє квалитету и уло-

женей роботи до дружтва и ансамблю, а любов спрам русинскей и украинскей культури и писні то мотив и инспирация, кед ше вежне до огляду же єден член ансамблю на проби и наступи шорово приходзи аж зоз коло 100 км удаленей Пули.

На манифестації зоз Горватскей, окрема домашнього КПД “Карпати”, участвовали “Каліна” зоз Риєки и украински просвітно културни дружтва зоз Славонскогo Броду, Осиеку, Вуковару. Зоз Биг гостовало дружтво “Козак” зоз Трнополя, а зоз Войводини КУД “Иван Сенюк” зоз Кули.

Славица Дудаш

КАЛІНА НА НАРОДНИМ ПРЕЛУ У ВИШКОВУ

В суботу, 23. новембра того року, “Каліна” зашпивала на Народним прелу, манифестації Сербскогo културногo дружтва “Просвета” пододбора Вишково. Пред полну салу нащивителюх у Дому бранітеля у Вишкову, хторе у своїх шорох чишлело, окрема представнікох локалней управи, начальніцу општини Вишково Саню Удович, як и членох високогo представніцтва зоз сербскогo велепосланства, Каліна наступела зоз новима членами у ансамблю и зоз

пейцома писнями зоз украинскогo и русинскогo репертоару.

Збуванє отворела женска вокална група домашніх – СКД “Просвета”, потим ушлїдзели “Каліна”, шпивацка група и танцоше македонскогo культурнопросвітногo дружтва “Илинден” зоз Риєки. Манифестацію заварла хлопска вокална група СКД “Просвета”. По законченю официелней часци програми шлїдзела закуска и заєдніцке друженє учашнікох.

Славица Дудаш

Наявйованє “Каліни” у Липовлянох

“Каліна” на Вишкову

ЧИСЛО
НОМЕР
BROJ

178

POK
PIK
GODINA

2013.
XLII

ВУКОВАР - VUKOVAR - ВУКОВАР

„НОВУ ДУМКУ”

Видава: Союз Русиних и Украинцох
Републики Горватскей
www.sriu.hr

За издавателю: Дубравка Рашлянин

Редакция: Вуковар, Ради Европи, 93,
тел./факс: 032/ 428-342

E-mail: novadumka@gmail.com

Жиро рахунок – Žiro račun:

2340009-1110057465

Друковал: Друкарня Солдо, Вуковар

Тираж: 1000 прикладніки

„НОВУ ДУМКУ”

Видає: Союз русинів і українців
Республіки Хорватія
www.sriu.hr

За издавачю: Дубравка Рашлянин

Редакция: Вуковар, Ради Європи, 93
тел./факс: 032/ 428-342

E-mail: novadumka@gmail.com

Банковое конто – Žiro račun:

2340009-1110057465

Друкував: Друкарня Солдо, Вуковар

Тираж: 1000 примірників

Друковане–Друковано–Tiskano

12 / 2013

Цена	Куни
Ціна	Кун
Сijena	Куна

10

Рукописи ше не врацаю.

Обявени прилоги ше гонорую.

Рукописи не повертаються.

За друковані статті виплачується гонорар.

Rukopisi se ne vraćaju.

Objavljeni prilozii se honoriraju.

DRUŠTVO I POLITIKA – ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА – СУСПІЛЬСТВО І ПОЛИТИКА

Визначена рочніца здогадованя на жертву Вуковара 1991. року - Вера Павлович	5
Održana je 55. (zatvorena) sjednica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske	
14. studenog.2013. godine	4
Отримана 47. схадзка Ради рускей национальной меншини Вуковарско-сримскей жупаниі - Маріяна Джуджар	7
Язык у языку: руски / русински язык* - Проф. др Михайло Фейса	11
Петровчане на Вечару национальных меншинох у Беловару	17
Вуковарчане у Загребе - Любича Гаргай	20

IZ RADA SAVEZA - ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ

Постарчене и вецей як ше насампредз думало - Звонко Костелник	8
На концу рока работно и святочно - Вера Павлович	10
Конкурс	10

IZ RADA NAŠIH DRUŠTAVA-ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ-З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ

Каліна на Вечару українских писньох и танцу у Липовлянох - Славица Дудаш	2
Каліна на Народним прелу у Вишкову - Славица Дудаш	2
"Презвиска мадярского походзєня при бачванско-сримских Руснацох" - Любича Гаргай	12
Чуваре национального скарбу - Агнетка Балатинац	13
На 15. Крачунском концерту при Словакох у Осиеку - Агнетка Балатинац	13
Означоване рочніци Голодомору у України у Риски - Владимир Провчи	14
9. „Дравски габи” и 30 роки КУД Руснацох Осиек - Агнетка Балатинац	18
„Писні мойо” одгукли пред Петровчанями	35

IZ NAŠIH MJESTA - З НАШИХ МЕСТОХ

Швето рускей култури - Ксенія Лікар	21
Дому принесли аж пейц металиі - Ксенія Лікар	26
Отримани преподаваня за наводньоване - Ксенія Лікар	26

IZ DUHOVNOG ŽIVOTA - ЗОЗ ДУХОВНОГ ЖИВОТА

Evangelii gaudium – Радосц Євангеліі - о. Владимир Седлак	15
---	----

LITERATURA – ЛИТЕРАТУРА – ЛІТЕРАТУРА

Валалски и городски пес - Яким Пушкаш	16
лавочка под обиленим орехом - Любича Гаргай	16
Квадратура розуму - Агнетка Костелник Балатинац	16

ZRČALO ŽIVOTA - ЖВЕРАТКО ЖИВОТА

INTERVJU - ИНТЕРВЮ

Чловек з веліма талантами - Вера Павлович	22
---	----

POLJOPRIVREDA - ПОЛЬОДІЛСТВО

Зродзело крашне, а кишенки празни - Желько Лікар	30
--	----

СТАРИ ФОТОГРАФІІ

На кафу, читанє дньовних новинох и бавенє шаху ишло ше до „Гранд готелу” - Яким Пушкаш	27
--	----

PUTOPIŠ - ДРАГОПИС

Националне благодарне паломніцтво до Риму (VII) - Агнетка Балатинац	24
---	----

RECEPTI - РЕЦЕПТИ

Бобальки з маком - Маріяна Джуджар	27
------------------------------------	----

KRONIKA JEDNOG VREMENA - ХРОНІКА ЄДНОГО ЧАСУ

Здогадованя на еден час и людзох у Петровцох - О. Яким Дудаш	28
--	----

HUMORESKA - ГУМОРЕСКА

Як зме дочекали Нови рок - Яким Пушкаш	31
Як ше будовали готели „Лев” у Вуковаре - Яким Пушкаш	32

PETROVCI XTORI NEŠTABAJO

Нет чловека без мани и краси - Томислав Рац	33
---	----

SPORT - СПОРТ / АДРЕСАР

	34
--	----

На першим боку: Агнетка Балатинац - Крачун

На остатнім боку: Агнетка Балатинац - Зоз фондусу КУД Руснацох Осиек з Подобовой колоніі з Альмашу, Автор Лидія Барна

РЕДАКЦИЈА:

Вера Павлович
(главна и одвичательна редакторка)
Агнетка Балатинац
Ксенія Лікар и Данил Вашаш

СОВИТ РЕДАКЦИЈІ:

д.ф. н. Оксана Тимко Дітко (председатель),
Любича Гаргай, Маріяна Джуджар,
Златко Гириовати, Яким Ерделі и Вера Павлович

ЛЕКТОРЕ:

Марія Вулич (руски язык)
Леся Мудри (українски язык)
Вера Павлович (горватски язык)

Друковане помага Совет за национални меншини Републики Горватскей.
На вимаганє Союзу Русиних и Украинцох Републики Горватскей з Ришеньом Министерства информованя Републики Горватскей од 15. януара 1992. року (УЧ. 523-92-1) „Нова думка” уписана до евиденциі явних виданьох под числом 1366.

Авторизовани тексти не знача же то источасно и становиско редакциі лебо издавателя.

UREDNIŠTVO:

Vera Pavlović
(glavna i odgovorna urednica)
Ahnetka Balatinac
Ksenija Ljekar i Danijel Vašaš

SAVJET UREDNIŠTVA:

dr. sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica)
Ljubica Harhaj, Marijana Džudžar,
Zlatko Hirjovati, Joakim Erdelji i Vera Pavlović

LEKTORI:

Marija Vučić (rusinski jezik)
Lesya Mudri (ukrajinski jezik)
Vera Pavlović (hrvatski jezik)

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske s Rješenjem Ministarstva informiranja Republike Hrvatske od 15. siječnja 1992. godine (ur. Br. 523-92-1), "Nova dumka" je upisana u evidenciji glasila pod brojem 1366

Prilozi autora potpisani imenom ne moraju odražavati mišljenje uredništva i izdavača.

РЕДАКЦИЈА:

Вера Павлович
(головний и відповідальний редактор)
Агнетка Балатинац
Ксенія Лікар і Данил Вашаш

РЕДАКЦИЈНА РАДА:

д.ф.н. Оксана Тимко-Дітко (голова)
Любича Гаргай, Маріяна Джуджар,
Златко Гириовати, Яким Ерделі і Вера Павлович

ЛЕКТОРИ:

Марія Вулич (русинська мова)
Леся Мудрі (українська мова)
Вера Павлович (хорватська мова)

Друкується за допомогою Ради з питань національних меншин Републики Хорватія.
За проханням Союзу русинів і українців Републики Хорватія з Постановою Министерства информованя Републики Хорватія від 15 січня 1992 року (No 523-92-1) "Нову думку" вписано в реєстр публічних видань під номером 1366

Редакція не завжди поділяє точку зору автора, відповідальність за викладені факти несе автор.

ODRŽANA JE 55. (ZATVORENA) SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE 14. STUDENOG.2013.GODINE

Veselko Čakić dopredsjednik, Branka Baksa član, Nikola Mak - dopredsjednik, Aleksandar Tolnauer - predsjednik, Milica Šaš - savjetnica, Zdenka Omrčen - referent Tibor Varga - zamjenik predstojnika

Dana 14. studenoga 2013. održana je 55. zatvorena sjednica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

Vežano uz Statutarnu Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Grada Vukovara, Savjet se usuglasio postupiti sukladno članku 38. stavku 3. Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina ako Ministarstvo uprave ne ispuni obvezu propisanu člankom 32. o obustavi primjene općeg akta protivnog Ustavnom zakonu ili posebnim zakonima i dostave Vladi Republike Hrvatske prijedloga za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom.

Vežano uz provedeni rebalans Državnog proračuna za 2013. godinu odnosno projekcije za 2014. godinu, Savjet je razma-

trao Program rada za 2014. godinu, kao i način raspodjele udrugama i ustanovama u 2014. godini donacijskih sredstava Državnog proračuna osiguranih za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina. Savjet je imenovao članove Povjerenstva za raspodjelu sredstava nevladinih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina u području informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija za 2014. godinu.

Vežano uz članstvo u Nacionalnom odboru za koordinaciju sudjelovanja RH u programima transnacionalne suradnje te makroregionalnim strategijama EU 2014. – 2020., a na temelju Okvirnog sporazuma o suradnji

od 16. listopada 2013. između Savjeta za nacionalne manjine, Fakulteta političkih znanosti Zagreb, Fakulteta političkih nauka Beograd, Istarske županije, Grada Pule i Općine Medulin, imenovani su predstavnici Savjeta i njegov zamjenik u Vijeću za

suradnju mjerodavnom za pripremu programa i projekata. Savjet je odobrio prenamjenu sredstava udrugama nacionalnih manjina dodijeljenih za programe ostvarivanja kulturne autonomije.

Zvonko Kostelnik prof.

ВИЗНАЧЕНА РОЧНІЦА ЗДОГАДОВАННЯ НА ЖЕРТВУ ВУКОВАРА 1991. РОКУ

Тогорочне здогадоване на жертву Вуковара 1991. року мало назву „Вуковар – место окремого пиетету”. И того 18. новембра 2013. року Вуковар до свого широкого славонского шерца приял коло 100.000 людзох хтори пришли же би ше поклонели його жертви и погинутим хтори три мешаца геройски бранели город скорей як цо го завжали ЮНА и сербски паравоєни формациї. Под державним покровительством, Координації здруженьох вишлих з Отечестве-ней войны и Город Вуковар були організаторе тогорочней Колони здогадованя, хтора, як нігда по тераз, прицагла вельке число людзох, але и указала на нерешени дньовополитични проблеми хторим ше Вуковарчане, на- жаль, не могли охраниц ані на тот дзень. Покля ше у дворе вуковарскей больніци одви- вала протоколарна часц про- грами хтору нацивели най- висши державни представніки, предводзени зоз председателем дер- жави др сц. проф. Ивом Йо- сиповичом и другима пред- ставителями власци, як и численима амбасадорами делегованих у РГ, вельке

Святочни застави Републики Горватскей, Вуковарско– сримскей жупаниї, Городу Вуковару и воєних моцох

число людзох рушело опрез Городского Музею – Дворцу Елц гу Меморияльному теметову, а у тей колони були и горватски генерале Анте Готовина, Младен Маркач и Иван Чермак.

По законченю святочной програми зоз круга Общей жупанийскей больніци рушела колона зоз представніками власци и найвисших державних целох, але ше

опрез нїх нашли запалени свички по штрэд драги. Представніки Влади и политичней власци одлучели не предлужовац неприємне стане, та место на Мемориялним теметове, запалели свички, положили венци и поклонели ше жертвом на месце масовней гробніци на Овачари, дзе по перши раз венец положел и представнік сербскей националней

меншини Милорад Пуповац. Источашне на Мемориялним теметове жертвох Отечестве-ней войны, у хторей страдало и вельке число припаднікох наших националних меншинох, Рускей и Українскей (спрам числа наших людзох у РГ) без протоколарного шора палело ше свички и поклало венци при централним памятнику и при поєдинечних памятникох страдлих. Окрем велїх гражданох, венци покладли и делегациї городох – прия- тельох Вуковару: Дубровнику, Синю, Шибенику и Трогіру. Святу Службу Божу за шицких покойних и несталих на теметове предводзел монс. Дюро Хранич, надбискуп дяковацко–осецки и матрополит, а медзи численима припадніками Церкви бул и наш, грекокатолїцки, крижевски владика преосвящени кир Никола Кекич.

Тисячи людзох у километерскей колони здогадованя прешли цалу драгу по Мемориялним теметов

Вера Павлович

ПРЕСЛАВЕНИ ДЗЕНЬ ВУКОВАРСКО-СРИМСКОЙ ЖУПАНИЇ

На дзень Св. Мартина, зашитніка Вуковарско-сримскей жупанії, преславени Дзень жупанії и 20. рочніца од ей снованя, на хторей була и делегация спред Ради рускей националней меншини Вуковарско-сримскей жупанії.

Означоване почало зоз покладаньом венцох при памятніку у старим городским ядру. Венци положили и швички запалели делегация Вуковарско-сримскей жупанії зоз предводніком жупаном Божом Галичом и председателюм Жупанийскей скупштини Антуном Тонийом Жагаром, висланство городу Илоку з предводніком городоначалніком Звонимиром Драгуном, висланство Полицийскей управи Вуковарско-сримскей жупанії на чолє зоз началніком Полицийскей управи Мирославом Пужом, висланство Координації здруженьох насталих зоз Отечественей войны Вуковарско-сримскей жупанії на чолу зоз председателюм Стипом Шереметом, висланство Координації здруженьох насталих зоз Отечественей войны на чолє зоз председателюм Илийом Поле, а молитву предводзел о. Октавиан Некич, гвардиан Франевацкогo манастиру у Илоку.

Псле того отримана Служба Божя хтору служел надбискуп и метрополит дяковацко-осецки монс. др Дюро Хранич.

На шветочней схадзки присутних привитал председатель Жупанийскей скупштини Антун Тони Жагар и приказани кратки филм у хторим було приказане шицко цо зробене у Вуковарско-сримскей жупанії у прешлих дваець рокох.

Зоз даскеліма словами присутним ше обрацел и жупан Божо Галич хтори виражел

Члени Рускей ради Вуковарско–сримскей жупанії, у другим шоре з ліва на право, Марияна Джуджар и Борис Бучко

задовольство зоз гевтим цо посцигнуте, але думаня є же нет успиху кед же не придзе до децентрализації и кед же ше не реализую фонди ЕУ. Од госцох хтори мали слово були маршал Велькопольскей реґії Марек Воз'ниак, председатель Горватскей заедніци жупанийох и жупан Вировитицко-подравски Томислав Толушич, подпредседатель Горватского собору Томислав Чуляк и велі други. У рамикох Шветочней схадзки додзелени припознаня Вуковарско-сримскей жупанії за 2013. рок, а достали: Почесц жупанії: – ФРАНЗ ШМИДТ зоз Немецкей – за гуманитарну діялносц под час Отечественей войны и порушоване привредного сотрудинцтва Наґрада за животне діло: – ИВАН ОРЕШКОВИЧ, дипл. инґ. зоз Винковцох – за винімково доприношенє афирмації култури и звичайох Вуковарско-сримскей жупанії – МАРИАН АЛМАШ, зоз Винковцох – за доприношенє у Отечественей войны, кні-

жовну роботу и гуманитарну діялносц

Рочну наґраду:

– ЗАВИЧАЙНИ МУЗЕЙ "Степан Грубер" Жупаня – з нагоди 60 рокох работи и винімних витвореньох на подручу култури

– ГНК "Раднички" Вуковар – з нагоди 50 рокох работи и винімних витвореньох на подручу спорту

– КУД "ИВАН ГОРАН КОВАЧИЧ" Иванково – з нагоди 50 рокох работи и винімних витвореньох на подручу култури

– КУД "ТОМИСЛАВ" Жупаня – з нагоди 110 рокох работи и винімних витвореньох на подручу култури

Повелю жупанії: – Подприємство ВИНКОПРОМ д.о.о. Винковци – за доприношенє розвою привреди – Подприємство АДРИАТИЦА ДУНАЙ д.о.о. Вуковар – за доприношенє розвою привреди

– Подприємство СЕГЕС д.о.о. Жупаня – за доприношенє розвою привреди – БРАНКО УВОДИЧ – за до-

приношенє популаризації традицийней култури и промоції манифестації Винковски ешені

– ЗДРУЖЕНЄ РОДИЧОХ И ФАМЕЛИЙОХ ЗАРАБОВАНИХ И НА СИЛУ ОДВЕДЗЕНИХ ГОРВАТСКИХ БРАНІТЕЛЮХ "ВУКОВАРСКИ МАЦЕРИ" Заґреб, подружніца Вуковар и Пула – з нагоди 20 рокох работи и гуманитарного ділованя

– ЗДРУЖЕНЄ КУХАРОХ ВУКОВАРСКО-СРИМСКОЙ ЖУПАНИЇ – з нагоди 10 рокох работи и доприношеня погосцительско-туристичней промоції жупанії

– ЗДРУЖЕНЄ ВИНКОВСКИХ ШОКЕЦКИХ ФАМЕЛИЙНИХ ПОХОДЗЕНЮХ – з нагоди 10 рокох работи и доприношеня очуваню културного и етніцкогo идентитету винковскогo краю.

– БЕНД "Општа опасносц" Жупаня – за винімково витворенє у музичним дійствованю.

Марияна Джуджар

ДЗЕНЬ ЗДОГАДОВАНЯ НА ЖЕРТВУ ВУКОВАРА ПОКЛАДАНЄ ВЕНЦОХ НА МЕМОРИЯЛНИМ ТЕМЕТОВЕ

Члени Координації національних меншинох Вуковарско–сримскей жупанії опрез заєдніцкого памятникя на Меморіялним теметове у Вуковаре

Координация национальных меншинох Вуковарско–сримскей жупанії дала чесц погинутим у охрани Вуковару 1991. року зоз покладаньом венцох и зоз паленьом свичкох. Попри председателя Координації Йосипа Кела, спред жупанії бул заменік жупана Маринко Бельо. У битки за Вуковар, хтора почала 25. августя, а закончила ше кед неприятель зламал охрану городу, по податкох вуковарско-го шпиталю, забите 1624, ранени 1219 особи, а после окупациі до сербских лагрох одведено коло 8000 вуковарских бранітельох и цивилох, а зоз подполно розваляного городу вигнато коло 22000 Горватох и других хтори не Серби, медзи німа и Руснацох.

Марияна Джуджар

ОТРИМАНА 47. СХАДЗКА РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИИ

На схадзки Ради рускей националней меншини Вуковарско-сримскей жупанії, отриманей 21. новембра 2013. року, усвоєни План роботи Ради и Финансийни план за 2014. рок. Понеже средства ограничени цо ше дотика финансваня з боку жупанії, не давали зме ніяки нови проекти окрем тих цо зме мали и по тераз, а то Дзень Руснацох у Републики Горватскей, Рутенияда и участвованє на Дню национальных меншинох Вуковарско-сримскей жупанії. За други проекти средства будземе гледац зоз фондох Европскей униї, лебо других жридлих финансваня. За тот рок плануєме отримац ище єдну схадзку Ради рускей националней меншини Вуковарско-сримскей жупанії хтора, як остатня у тим року, будзе шветочнейша.

Марияна Джуджар

Члени Рускей ради Вуковарско–сримскей жупанії

ШТИРИ И ПОЛ ДЕЦЕНИЇ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙПОСТАРЧЕНЕ И ВЕЦЕЙ ЯК ШЕ
НАСАМПРЕДЗ ДУМАЛО

Пейдзешат делегати зоз шицких местох у Горватскей у котрих жило кельо—тельо векше число нашого народу, 25. фебруара 1968. року у Вуковаре основали Союз Русиных—Українцох Горвататскей; од 1973. року смужка заменена зоз злучніком „и“, та од теди то Союз Русиных и Українцох, тераз, у Републики Горватскей. Предсидатель Иницијативного одбору бул Владо Костелник, новинар. Принешени основни документи дійствованя медзи двома найвисшима схадзками, скупштинами, Союзу. За предсидателя вибрани Владо Костелник, подпредсидателя Осиф Марунчак зоз Сибиню, секретара Дюро Лікар зоз Миклошевцох, касира Антин Гралюк з Вуковару, як члени Вивершного одбору, а за його предсидателя Штефан Гудак з Петровцох. Вон пошвидко одселел з Петровцох до Войводини, та не дочекал ані першу схадзку одбору, на котрей, кед є зволана, предшедал предсидатель Союзу.

**На стотки и стотки
младих виучовали руски
и українски язык**

Найважнейше новому Союзу, здруженю нашого народу у Горватскей, було же би цо векше число младих, уж од основней школи, учело руски и українски, мацерински язык. Тоту задачу Союз и витворйовал, так же у идущих дваецц рокох прешло през основни школи, летни школи тиж так, на стотки кельо зоз самей Горватскей, тельо и Войводини, але и зоз Горніци и України. Надпат-

рали и до роботи, особено у школах, уведзени совитніки за руски и українски язык, Яким Сабадош и Семен Музичка, цо були професийни роботніки Педагогийного заводу Славоніи и Барані, спрам того, плацени зоз державного бюджету, так як и основни державни школи, але и нашо летни, цо их організовал праве Союз.

**Часопис, кніжки и
учебніки на мацеринским
язику**

Друга програмна задача Союзу Русиных и Українцох Горватскей була, же би ше наш народ обвисцовал о збуваньох коло себе и у своїм стредку на своїм мацеринским язику. Прето 1971. року Союз порушал перше рочни, а вец и штиророчни, та и двомешачни часопис „Нова думка“. Редактор бул аж по 1991. рок Владо Костелник, особено после 1973. року кед по своєї дзеки дал задзекване на предсидательстве у Союзу и на його место теди вибрани Желько Югас, висши статистичар з Вуковару. „Нова думка“ ше почала, и тераз ше, друкує, на руским, українским и горватским язику, а було, по 1991. рок, и на сербским и кеди—некеди, и на русийским язику. Союз и „Нова думка“ видаваю и своєю кніжки, заш на руским и українским язику. Перша була „История Русиных Бачкей, Сриму и Славоніи 1746—1918“ др Федора Лабоша, а по 1991. рок видано ище коло 20 наслови, заш на руским и українским язику. Єдна и на горватским, хроніка о участвованю Русиных и Українцох

у антифашистичней борби 1941.—1945. року Влади Костелника, як и „Народни герой Югославіи Иван Сенюк—Вуйко“, попри по українски и руски ище и на горватским, односно на тих язикох, два каталоги Подобовей колоніи у Петровцох.

Редакції „Новой думки“ и Союзови спадла задача од 1989. року видавац и дзецински часопис „Венчик—Виночок—Vjepčić“, знова троялично, як виходзи и нешка, уж и у коло 30 виданьох.

Лем о рок познейше як видане перше число „Новой думки“, почала ше емитовац и емисия по руски и українски на Радио—Вуковаре, 1972. року, чий перши редактор знова бул Владо Костелник, шицко пре недостаточносц кадру, док тоту роботу о рок и пол не придал Данилови Гардийовому з Петровцох. Познейше, осемдзешатих рокох ХХ століття, порушана така емисия и на Радио—Бродзе, а 1989. року и Хроніка Русиных и Українцох на Телевизії Загреб од по 20 минути кажди други тидзень. Союз ше старал же би ше софинансовал з вуковарскей општини и страна з ей подруча на руским язику у „Руским слове“ з Нового Саду.

На бокох, габох и сигналах руски и українски писателе обявйовали своєю литературни твори, найвещей зоз самей Горватскей, але и зоз Босни и Герцеговини и Войводини, тиж так и зоз України и швета, дзе у розшатосци жию.

На таки способ Союз витворйовал фундаментални императив, после виучованя мацеринского языка, культури,

та историй, друковац и виповедац слово на мацеринским язику, як би цо баржей и цо длужей, та и навше, зачувал не лем идентитет, але и цо вецей еманциповал своєю национальне єство, єдно спомедзи найстарших у Европи.

**Науково совитованя и
чуване материялней и
духовного скарбу**

Од самого своього початку Союз бул свидоми же шицко цо руске и українске треба чувац и зачувац, розвивац и унапредзовац, виучовац и науково утвердзовац. Прето, медзи иншим, зоз своїма прилогами участвовал на фолклористичних конгресох тедишней Югославіи, ведно з даскеліма нашима людзми з Войводини, як з Онуфрийом Тимком и Янком Олєяром, односно Янко Сабадошом зоз Београду, на приклад. И сам Союз 1980. и 1981. року організовал два науково совитованя о участвованю Русиных и Українцох у антифашистичней борби 1941.—1945. року, о чим видал и зборнік презентованих роботох, правда, лем з першого, а з другого совитованя материял приготовени и нешка чека же би бул друковани. Та тоту тему и Историйни институт Горватскей друковал обяжнейшу роботу Влади Костелника на горватским язику у Загребе.

Кадри нашого Союзу участвовали, аж и водзели, роботи на готовеню и отримованю наукових совитованьох, фестивалу культури Русиных и Українцох Югославіи „Червена ружа“ у Руским Керестуре у другей половки 70.

роках ХХ століття, кед видавани и „Виснік култури” у опорядкованю истих наших кадрох.

Руски и українски теми були обрабани и презентовани и на медзинародних наукових сходах, як цо то Здружене „Алле–Адриа”, як и велі други институції владових и невладових орієнтаційох дома и на подручу матичней нації, України, але и Словацкей, Польскей, як и у других жемох. Науково роботи на истотни, руски и українски теми, друковали и велі науковци зоз України и швета у нашей „Новей думки”, як и алманаху „Думкох з Дунаю” порушаного 1989. року, заш у рамикох Союзу и самей „Новей думки”.

Од трох наших культурно–уметніцких дружтвох наростло на дзевец

Кед почали пририхтована за сноване Союзу у Горватскей иновали лем два культурно–уметніцки дружтва, у Миклошевцох и Петровцох. Тидзень пред його снованьом, формоване и треце, „Осиф Костелник” у Вуковаре. По 1991. рок основане ище и у Загребе, Славонским Бродзе, Осиєку, а после того ище и у Липовлянох, Винковцох, Риски и Шуметю, Райовим Селу, а єст интересу же би ше основало дружтво и у других местох.

Шицки тоти дружтва пештую, розвиваю и унапредзую руски и українски народни шпиванки и танци, але и други файти культурней діялносци, медзи котрима у Петровцох и Миклошевцох найвецей, и театр. Їх солисти и ансамбли участвую на шицких релевантних фестивалох нашей култури дома и у Швеце, особливо на подручу матичного народу, України, Словацкей и Польскей тиж так.

Найкрасши витвореня нашо дружтва презентуя на єднорочней манифестації култури Русинох и Українцох Горватскей „Петровски дзвон” котри означує уж и

30. отримоване, як и на манифестації „Миклошевци”.

Нашо шпиваче, танечники, поетове и уметніки других обласцох участвовали и на „Червеной ружи” у Руским Керестуре, и не раз позберали и найвекши припознання за якосц, стил и оригиниланосц. Исте ше збувало и на театерскей смотри „Петро Ризнич – Дядя”, тиж так у Руским Керестуре, кед Петровчане приказали и даскельо сценски импресії зоз прешлосци Русинох на Карпатох и терашнім Отечестве своїх авторох.

Культурни вязи з подручом матичного народу

Ище єдну спомедзи фундаменталних задацох Союз Русинох и Українцох Горватскей витворел: постановел успишни и плодни культурни вязи з Україну, Словацку, Босну, Польску, Мадярску. Велі успихи и резултати тих вязох, а укажем лем на даядни: школуєме кадри на тих подручох за потреби наших школох, медийох, культурно–уметніцких асоциацийох. Вони доприноша унапредзованю и дальшому злешшованю не лем програмох наших дружтвох, але и участвоване идентитету и очуваню за будуци возрости национального, руского и українского, идентитету. Черая ше нащиви наших и тамтейших ансамблох, орґанізую наступи рижного характеру и значеня. Нащивюю нас и оставаю нам помагац и поучовац нас високошколовани кадри зоз України на шицких дильовох нашей култури, уметносци и науки. З єдним словом, постановени давно, децениями и столітнями, жадани культурни вязи з нашим народом, котри остал на подручох з котрих нашо предки приселели на побережя Дуная и Сави, односно ище и рики Босни, та часточне и Драви.

Шицко то од особенного значеня ище и прето же нас держава на подручу матич-

ного народу, Република Україна, припознава як власних своїх, без огляду чи сами себе наволоуєме Русинами, Руснацами лебо Українцами. Походзи од єдноставного факту стародавней Руси, особено Киевскей, ище од IX століття, та познейше и Галицко–волинського князовства, Рускей марки и Карпатскей Руси, одкаль найвецей и приходзели нашо стари на тоти простори медзи южных Славянох. У 2003. року Горватску нащивел и актуелни председатель Републики України Леонид Кучма, та ше зишол и побешедовал з нашими людзми у Загребе, а за заслуги у нашей култури придал и окреми орден кадром у нашим Союзу рок пред тим, ведно зоз таким Михалови Ковачови, односно Романови Мизови з Войводини, котрому високе припознане дала Влада Републики України. Здогадаєме же о. мр Роман Миз своєю перши скоро 40 роки препровадзел у Липовлянох, ище и як священік после школованя у Загребе.

Барз активно и у найчезших воєних условийох 1991. – 1997.

Союз Русинох и Українцох Горватскей барз активно робел и под час остатней войны 1991–1995–97. року. Шедзиско му було у Загребе, дзе и редакції „Новей думки”, дзе и виходзела, гоч не так часто як по теди, але заш лем вишли и понад 10 нови числа. Видани и даскелі кніжки, медзи котрима и праве „100 числа „Новей думки” у редкторстве Гавриїла Такача, котри и превжал редакцію од самого початку войны, з оглядом же потедишні редактор пензионовани и теди ше уж не находзел у Горватскей.

Окреме активни були нашо дружтва з Вуковару и Загребу, чийо кадри, як и стотки жительох не могли остац у своїх домох пре воєни обставини, та перебували у

понад 50 местох ширцом Горватскей. Од окремого значеня праве робота КУД „Осиф Костелник” з Вуковару, чий председатель Владо Чакан бул позарядово активни. Ведно з нашими дружтвами у Липовлянох, Славонским Бродзе и другима отримовали и власни стретнуца, условно наволани „Петровски дзвон”. Отримовани и летни школи за наймладших и младих, як и велі други активносци.

И шицко так аж по 1995. рок, кед война закончена, односно ище и по 1997. рок, кед окончена реинтеграция Горватского Подунавя до Републики Горватскей. Теди ше и Союз и Редакция „Новей думки” врацели до своєю краю, до Вуковару, ведно зоз веліма нашими людзми, котри пришли до своїх розвалених лебо барз очкодованих домох, та их зоз власцами, дзвигали нови лебо подполно пооправляли и предлужели зоз животом, не легким, але дома. Такой ше влапели и до роботи у своїх культурно–уметніцких дружтвох у Миклошевцох, Петровцох, Вуковаре. Отримує ше и „Петровски дзвон”, але заш у Петровцох, кед особливо бул успишни 1998. року под час преслави 30рочниці Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей.

Най так и остане. Будзе ґарант ище векших досягнуцох, бо лем ведно можеме зробиц найвецей можліве у условийох нашей малочисленосци цо єдних, ище менше число других. И у обставинох взагалней інтеґрації у Европи та ґлобалізації у Швеце. У тим остава и дальша задача Союзу зачувац идентитет и розвивац руску и українску културу, праве и у тей подполней европеізації и шветовой ґлобалізації.

Звонко Костелник

**Жридло:
Писани скарб Владимира Костелника**

Отримана остатня схадка Председательства Союзу Русинох и Українцох у тим року

НА КОНЦУ РОКА РОБОТНО И СВЯТОЧНО

В субботу, 14. децембра 2013. року, у просторийох Союзу Русинох и Українцох РГ на 9.00 годзин рано отримана остатня тогорочна схадка Председательства зоз обяжним дньовим шором (на дньовим шоре нашло ше аж 11 точки).

На дньовим шоре ше нашли шлїдујуци теми: прилапйованє записніка зоз прешлей схадки, звіт о роботи цемом 2013. року, предклади статутарних вименкох, предклад о пременки мена Союзу, розписованє конкурсох за гонорарних сотруднікох, вименки правилніка о авторских гонорарох у информованю, предкладанє роботного и финансийного плану за 2014. рок и друге.

Цемом барз удатней и длугокей схадки Председательство принєсло значни одлученя и предклади зоз хторих

Схадка Председательства Союзу Русинаох и Українцох РГ у Вуковаре

треба видвоїц найзначнейши: Союз Русинох и Українцох РГ пременї свою назву до Союзу Русинох РГ кед тот предклад прилапи Скупштина Союзу, цо не значи же ше и члени Союзу КУД автоматски буду мушиц премновац, або меняц свойо реґистровани назви, але сама пременка назви у Союзовим

Стауту будзе мац за пошлїдок статутарни вименки. Централна державна манифестация Союзу Русинох и Українцох РГ „Петровски дзвон” будзе ше од наступного року отримовац вше першого викенду у юнию мешацу и тот термин войдзе до порядного календару активносцох. Председатель-

ство прилапело предклад Конкурсней комисії за розписованє конкурсу за главного и одвичательного редактора Новей думки. Виншени роботни и финансийни план за 2014. рок и додзелени Подзекованя шицким Дружтвом – членом Союзу Русинох и Українцох РГ за успишну и витирвалу роботу з нагоди визначованя Союзових ювилейох– 45. року инованя Союзу Русинох и Українцох РГ и 40. отримани „Петровски дзвон”. Шицки тоти рочніци ше виполнели того року. Єдно Подзекованє Председательство преїг делеґації уручи Совету за национални меншини РГ без чий би ше финансийней потримовки нашо програми не могли витвориц.

Вера Павлович

На основи члену 23. Статута Союзу Русинох и Українцох РГ, Председательство Союзу на своей схадки отриманей 14. децембра 2013. року розписує

КОНКУРС

ЗА ГЛАВНОГО И ОДВИЧАТЕЛЬНОГО РЕДАКТОРА I РОБОТНИК (ХЛОП /ЖЕНА)

ОПИС РОБОТИ

- Главни и одвичательни редактор за видавательство на руским и украинским язика :

- 1.) **Нова думка** – часопис Союзу Русинох и Українцох РГ (виходзи кажди два мешаца на 36 боки)
- 2.) **Венчик** – часопис за дзеци и младих (виходзи штири раз под час школского рока на 20 боки)
- 3.) **Думки з Дунаю** – літопис, зборник работох (виходзи раз рочне)
- 4.) Редакторски обявзки на авторских проектах
- 5.) Ушорйованє и провадженє web бокох Союзу

УСЛОВИЯ

1. Державянство РГ
2. Потвердженє о некараносци
3. припадносц рускей лебо украинскей националней меншини
4. обявзне знанє руского язика у бешеди и писму и познанє украинского и єдного зоз шветових язикох (предвидженє проверйованє знаня)
5. ВСС / ВШС по можлівисци новинарского, а вшелїяк дружтвеного напрямю
6. Инвентивносц, креативносц и самодовирие
7. Роботне искуствїє на єднаких або подобних работох
8. Организацийни способносци
9. Познаванє роботи на компютеру

10. Вожацка дозвола и порихтаност хаснованя власного авта за потреби роботи
11. Порихтаносц на путованє у цилю квалитетного информованя

ЦО ПОНУКАМЕ

Склапанє Контракту за гонорарну роботу найдлужей на 4 роки
Пробна работа у тирваню од 6 мешацох

ДРУГИ ИНФОРМАЦИЈИ

Место предвидженє за окончованє роботи – просторїє редакції Новей думки у Вуковаре, Ради Европи 93, зоз неопредзеним роботним часом спрам потреби

Зоз прияву треба доставиц:

- Домовніцу
- Потвердженє о месту перебуваня
- Потвердженє о некараносци
- Доказ Державней управи о националним вияшньованю
- Фотокопию дипломи
- Биографию euro pass

Прияви на кнкурс посилац по 31. януар 2014. року на:

Email: sru@vu.t-com.hr

Або на адресу: Союз Русинох и Українцох РГ, Ради Европи 93, 32000 Вуковар, зоз назначенєм „за конкурс”

**Председателька Союзу Русинох и Українцох РГ
Дубравка Рашлянин**

ЯЗИК У ЯЗИКУ: РУСКИ / РУСИНСКИ ЯЗИК*

Же бизме дошли по одвит одкадз и цо то руски / русински язык треба рушиц, як то и узвичасне – од початку, од першого документованого зяв'юваня и перших значеньох заєдніцкого кореня *рус-*. У литератури существує три толкованя о походженю того кореня. По першим толкованю корень *рус-* походить од скандинавского племена Варяги зоз IX вику. По другим толкованю *Рус* або *Рос* було славянске племе хторе по IV вик було населене южно од Києва, чийо мено познейше прияли скандинавски завойоваче. По третим толкованю *Рус* було племе хторе на територію Восточних Славянох пришло у IX вику зоз Скандинавії, але ше не приводзи до вязи зоз Варягами, але зоз Рутенами або Рутами, жителями вароша Рузи на югу нешкайшей Французкей (Magocsi, 1994: 9; Фейса, 2000: 38). На треце толковане ше надовязує и Гавриїл Костельник. Вон трима же *Русинами* (*Ruthen-*ами) ше наволовало єдно племе у Галиї (у нешкайшей Французкей) хторе ещи у I вику пред нову еру спомина Гай Юлий Цезар кед бешедує о провинції Русинох (*Provincia Ruthenorum*) як и Одоакер хтори себе у єдним запису на каменю зоз VI вику наволоує кральом Русинох (*Rex Ruthenorum*). Єдна часц того галского племена, предпоставя Костельник, могла присц дагдзе у периодзе од IV по VI вик на територію Восточних Славянох одкадз походить и назва Галичина, односно Галичина (Костельник, 1935: 129-130). А историографом познате же и Галицко-волинське князовство було руске. То ше, розуми ше, одноши и на першу державу Восточних Славянох – *Русь* (односно *Києвску Русь*, але не

Учашніки з двох бокох Дунаю на Округлим столє о руским язичу у Заґребе

и на *Русь-Україну*, цо ше часто пласує по наших публикацийох, оп. напр. и у найновшим числу *Дзвонох* за септембер и октобер на боку 15; словозлученя зоз словом Україна, у наведзеной або подобних формах, у примарних историйних жридлох, хтори дотикаю 988. рок, вообщє не єгзистую).

У шицких трох толкованьох, директно або индиректно, дотикаме ше Сивера Европи, односно Скандинавцох и Нордийцох (жителейох на сиверу, Сивернякох). Не уходзаци до спекуляцийох о тим же яки то теди шицко племена на сиверу нешкайшей Европи були, о присустве племенох хтори мали у своєй назви корень *рус-* шведоча числени топоними – од Ирскей и Шкотскей (напр. острова: *Russ and Cromarty, Rousay*; полуострово *Ross of Mull*; населеня: *Rush, Roscrea*; населеня и залїви: *Roscommon, New Ross, Ross-Carberry, Rosslare Bay*; побереже *Rosskeeragh*) по Карпатски ареал (напр. населеня: *Руске, Руска Крайна, Руска Воля, Русков, Рускиновци* и други) (Timković,

1998, 116; Фейса, 2000: 39). Праве зоз Карпатского ареалу, зоз тедишней Австро-Угорскей, стредком XVIII вику, приселели ше и Руснаци. Вони жили у сиверовосточних мадярских жупанийох / комитатох, точнейше у Земплину, Шаришу, Абауй-Торни, Боршоду, Саболчу, Ужу, Угочи, Марамарошу и Гемеру. Векшина з тих жупанийох находзи ше нешка у восточней Словацкей, а други у Мадярскей, України и Румунії.

По пораженом и поцагованю Отоманскей имперії зоз Бачки, Сриму и Банату 1699. року, австро-угорским власцом требало вецей жительство на югу своєй держави та побудзовали на колонизацию Немцох, Мадярох, Словакох и других, як и Русинох (Gavrilović, 1977: 153). То причина прецо и предком войводянских Русинох / Руснацох, гражданох шлебодного статуса у Габсбургскей монархії („*Ruthenus Libertinus*“, як их наволовали), грекокатолїцкей (униятскей) вири, у вкупним числу од коло 2.000, допущене же би ше, по контракту з державними влас-

цами, населели до „*dessolata possessio Keresztur*“ и места Коцур, хтори ше находзели у централней Бачки стредком XVIII вику (Хорњак, 2006: 25). Подписани два контракти хтори оможлівїювали векшому числу фамелийох же би ше, под вигодними условиями, преселели на юг тедишней держави – перши, до Руского Керестура 1751. року, а други до Коцура 1763. року. Як ше руске жительство з часом звекшувало, у гледаню работи и лепшого живота, велї ше, починаючи з конца XIX вику, виселели з Руского Керестура и Коцура до Кули, Вербасу, Нового Саду и Дюрдьова у Бачки, до Шиду и Сримскей Митровици у Сриму (у терашней Сербії), до Славонії и локалитетох коло Вуковару и рики Сави (у терашней Горватскей) и преїг Атлантского океану до Зєдинених Америцких Державох и Канади (Фейса, 2010: 64-65).

Муши ше наглашиц же атрибути *руски* и *Ruthen* дожили вельку редукцию у значеню у периоду од єдного милениума. Док на початку другого милениума *Русин* означує припадніка руского народу, односно припадніка популяції Восточних Славянох (Чучка, 1990: 57) праве так як серб. *Србин* (рус. Серб) означує припадніка сербского народу, а серб. *Бугарин* (рус. Болгар) – болгарского, на початку трецого милениума вон означує лєм карпатских Русинох.

(виривок зоз фаховей студії– о.п. редактора– Цала студия друкована у літопису Думки з Дунаю 15)

Проф. др Михайло Фейса
Одзелене за русинистику,
Филозофски факултет,
Новосадски универзитет

ОТРИМАНА ПРОМОЦІЯ КНІЖКИ ДР ГАЙНАЛКИ ФИРИС

“ПРЕЗВИСКА МАДЯРСКОГО ПОХОДЗЕННЯ ПРИ БАЧВАНСКО-СРИМСКИХ РУСНАЦОХ”

У організації Ради рускей націоналней меншини городу Вуковару, КУД-а “Осиф Костелник” з Вуковару и Дружтва Руснацох у Републики Горватскей “Руснак” чийо шедзиско у Петровцох, 3. новембра 2013. року на 15.00 годзин отримана промоція кніжки докторскей дисертації Гайналки Фирис “Презвиска мадярского походзєня при бачванско-сримских Руснацох” хтора 2012. року видана у Будапешту. Промоція ше отримала у допомогних простори-

того учасц вжали члени мишаного хору КУД-а “Осиф Костелник” з Вуковару. Одшпивали два шпиванки “Дармо, Яничку дармо” и “Кед квитли овоци” з провадзєньом на гармоникки Звонка Еделинскогo. Потим дзивоцка шпивацка група Дружтва “Руснак” акапела одшпивала тиж два шпиванки “Не пий коню воду” и “Од Дуная широко”. У самеї промоції участвовали три особи. Перше учителька Наталия Гнатко прочитала авторкову кратку биографію же би присутни

Михайло Фейса як промотор кніжки з авторку Гайналку Фирисову

Члени мишаного хору КУД „Осиф Кстелник” з Вуковару и Звонко Еделински з гармоникку

йох грекокатолицкей церкви “Христа Царя” у Вуковаре. З тей нагоди, на тоту промоцію пришло барз красне число людзох цо и самих оргнлизаторох приємно несподзивало. Вироятно сама назва кніжки була права реклама хтора сама по себе открива цо ше находзи у истей.

На самим початку шицких присутних привитала председателька Ради рускей націоналней меншини городу Вуковару Лела Діко. После

достали єдну слику о авторки и на тот способ ю, кельотелью, упознали. Потим професор др Михайло Фейса зоз Коцура бешедовал о кніжки та ю зоз цалком єдноставними словами представел и приближел публики. Професор Фейса визначел вредносц тей кніжки бо вона по тераз перша з таку тематку. То монографія руских презвискох, але не шицких лем гевтих цо маю мадярске походзєне. Гевтих презвис-

кох цо су славянского походзєня у тей кніжки нет. Тота кніжка и вельке збогаценє фаховей литертури. На концу о кніжки бешедовала и сама авторка др Гайналка Фирис. Же кельо даєдна тема людзом цікава звичайно видно при концу таких промоційох. Кед же нет питаня вєц постої предпоставка же викладаче барз добре одробели свою роботу та ше

прето ніхто ніч не пита, або же присутни за тему незацікавени. А може ше случич и так же питньом нет конца, цо було и случай з тей нагоди. И так шицко закончело зоз тим же гевти найзацікавениши набавели тоту насправди вредну кніжку та себе дома попречитую одвити хтори з тей нагоди усмено не достали.

Любица Гаргай

Дзивоцка шпивацка група Дружтва „Руснак” зоз Петровцох

ЧУВАРЕ НАЦІОНАЛЬНОГО СКАРБУ

КУД Руснацох Осиек, 20. новембра 2013. року основало Етносекцію котра будзе мац задачу чувац руски традиційни звичаї у правеню єдлох и прикраскох, а буду ше намагац научиц и други техніки у правеню прикраскох з елементами руских народних мотивох. През роботні, будзе ше намагац научиц вишивац гев-

тих котри то не знаю, а обновиц схопносц при гевтих котри у нешкайши час не маю нагоду видвоїц дома час за такую активносц. Источашне, жадало ше гевтих членох Дружтва, котри ше не пренашли у хорским шпиваню лебо тамбуровим оркестру, уключиц до даякей активносци у котрей би могли участвовац. За початок, Секция ма 14 членох.

Результат роботні Етносекції

Вредни руки робя прикраски за манифестацию «Дравски габи»

Най би то була и поволанка шицким котри ше жадаю приключиц. Приявиц ше мож на електронїцку адресу: kud.rusina.osijek@gmail.com а по Новим Року будзе обявени точни розпорядок сходзєня Секції. За тераз то остатня стрєда у мешацу, але понеже пред нами швета, обчекуєме векши актив-

носци у януаре.

Етносекция уж 4. децембра мала першу роботню на хторей ше пририхтовало прикраски за манифестацию "Дравски габи".

За руководителя выбрана Блаженка Будимчич, а за єй заменїцу Гелена Тимко.

Агнетка Балатинац

НА 15. КРАЧУНСКИМ КОНЦЕРТУ ПРИ СЛОВАКОХ У ОСИЄКУ

КУД Руснацох Осиек и того року наступило на Крачунским концерту котри организовала Матица Словацка з Осиеку. Уж традиційно, добре сотрудицтво котре започало на «Дравских габох», предлужело ше на Крачунским концерту. Наступели осем дружтва, од того шейсц словацки, єдно горватске и єдно нашо -КУД Руснацох з Осиеку. Члени КУД Руснацох, под руководством Огњєна Здравковича и з провадзєньом тамбурового оркестру под руководством Рудолфа Ерґотича, одшпивали три крачунски коляди: В Вифлєєми новина, В Вифлєєми днес Мария Пречиста и Пречистая Дїва. Патраче широ прилапели наступ Руснацох, та з моцним кляпканьом наградзели успишни наступ. На концу манифестациї шицки виводзаче одшпивали єдну словацку и єдну горватску крачунску коляду.

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац

Хор КУД Руснацох з Осиеку на крачунским концерту при Словакох

ОЗНАЧОВАНЄ РОЧНІЦИ ГОЛОДОМОРУ У УКРАЇНИ У РИЄКИ

Культурне дружтво Руснацох и Українцох Приморско-горанскей жупанії „Рушняк” роками пестує означованє рочніци Голодомору 1932./33. року у Укаріні, як и даєдни други рочніци зоз старшей и новшей исторії України, нашеї прадідовщини. Голодомор окреме смутна подія трицетих рокох прешлого століття за хтору зме прешвечени же би и у нашим Собору требала буц припознана за геноцид, як цо то уж припознали велі держави швета и Европи.

Зоз финансийну потримвку Совиту за национални меншини РГ, рочніци Голодомору зме означели дзень скорей як цо то було у цалей України. Означованє почало всоботу, 23. новембра, у малей сали Филодраматики зоз отвераньом вистави под назву „Голодомор у Україні видзени з оком уметніка”. Вистава обединєла малюнки и други файти уметніцких творох зоз Укаріні и Горватскей, медзи хторима ше зявели и авторе члени подобовей секції „Рушняка”.

Програма започала на 18. годзин зоз привитним словом председателя Рушняка, у хторим нащивительом потолоковал причину визначованя рочніци, а дал и кратки звит роботи Дружтва на тим плану. Надпомнул же ше здогадованє на Голодомор означує и у Европи, а ма одгук и у нас у Горватскей, у Приморско-горанскей жупанії. Конкретне

посцигнуце змощнованє вязох медзи Україну и Горватску и зацикавеносц наших людзох за виучованє исторії України и виучованє преселєня Руснацох зоз ней на нашо простори.

Можу ше пренайсц велі вязи у смутней исторії Укаріні на початку 20 століття и Горватскей исторії на концу того истого століття, хтора мала Отечествену войну. Теми уметніцких роботах на вистави повязани зоз тима искуствяма, гоч о хторим уметніцким жридлу слово – українскому чи горватскому.

У преподаваню зоз назву „Голодомор у України як одвит на одперанє Сатлінової колективизації України” ище раз дотхнута тема исторіяту Голодомору, хторого идейно од Владимира Иліча Леніна, як зачатніка, по Сталіна и його марионетох, прецERPели людзе у восточней України. Указане на вельке число умартих и на демографски пошлїдки такей страшней геноциднеї политики у жеми дзе пре єй плодносц не треба и не мож буц глади ані теорійно, а людзе би зоз гладу не шмели умерац нігда и нігдзе на швецє. У дискусії ше ище раз осудзел Голодомор як старшне злоділо хторе ше не шме забуц, хторе треба оштро осудзиц и не дошлебодзиц же би ше вецей повторел. Отримани и округли стол под назву „Голодомор у України – числа хтори опоминаю”, чий модератор бул Владимир Провчи. Попри

Констятин Ковгн Ужгород Україна
дереворез „Голдомор”

того же числа вельки, виновніки за тоти злоділа ище вше не покарани праведно и достаточо, а же ше його пошлїдки муша ублажиц.

По законченю Округло стола за нащивительох послужене мале окрипенє порихтане у форми руских традиційних єдлох. Окрем Руснацох и Українцох, медзи нащивителями було и досц припаднікох векшинского горватского народу, а єдна часц людзох перши раз чула за Голодомор. На вистави и преподаваню було приближно коло 40. людзох.

Шлїдующей соботи, 30. новембра 2013. року на 17 годзин, у церкви Святого Себастьяна у Риєки була отримана панахида за умартих у Голодомору у України, хтору водзел протоєрей Михал Симунович зоз Крижевцох. Панахида з тей нагоди служи ше у Риєки раз рочне, гоч би здогадованє на цми бок исторії могло буц и частейше, же би ше посвидомело людзох у їх намаганю и борби же би ше таки случаї нігда вецей не повторели.

Нащивительє на рочніци Голодомору

Владимир Провчи

EVANGELII GAUDIUM – РАДОСЦ ЄВАНГЕЛІЙ

Дні швета рождства Христового, традиційно вязани за радосц, щесце, добри думки и жада-ня. З таким думаньом зарюю и крачунски коляди котри Исусово народзене обявюю як радосц котра ошвицела цали швет. Радосц пре тайнство рождства Сина Божого приходзи не як початок, але конечное заключене и рекапитуляция Христового жемского живота, його словох, поучованьох, виздравйованьох и на концу порихтаносци дац свой живот за нашо спашене зоз церпеньом, шмерцу и воскреснуом своїм. Цале його тужемске месиянске послане уж од самих початкох у длугих або кратших редакцийох було позберане же би ше у целосци нависцовало шицким котри гледали Бога. Зоз часом настали штири добробени тексти за нависцоване радосней вистки – Євангеліи.

Євангелія то наш фундамент на котрим будуеме християнску виру. Вона жридли „живей води“ зоз котрого каждодньово черпаеме. Но през цалу историю християнства, вецей або меней, було присутне питане автентичносци нашлідованя истей. Церква у целосци, або ей поєдини часци мали потребу питац ше чи ище ше з той води зна пиц. Друге подобне питане чи тот „жива вода“ уж не так барз преробена як гевта з водоводу, та пахне по хлору конзервативизма котри заш не треба мишац зоз шлідом Традиції. У традиционално християнских жемох чувствуе ше диспропорция медзи тим за кого себе тримаме и як свойо идентификоване зоз Христовима шлідбениками жиеме. Дзе ше траци одихуюца шви-жосц и радосц у заєдніци Христових ученикох? Парадоксално же, Євангелія – котра греческе слово и означуе радосну вистку, яко-

шик скосцела и не зарюе у Церкви вше автентично з ясносцу и радосцу шведоченя. Збачел то и папа Франьо и прето бул спонукнути у духу написац апостолске побудзене „Evangelii gaudium“ (Радосц Євангеліи).

Апостолске побудзене, то документ котри у своєй назви ноши два значни елементи. Поволоване на континуитет Традиції од апостолских часох котрого гарант нашлідни шлід римских епископих, так же чежо бешедовац о даякей „революції“ кед папа упуцуе свойо пастирске побудзене. Його думка виходзи зоз 2000 роки длугокого искуства Церкви, але и новонасталих потреб наших часох. Праве ослуговане потреб наших часох обовязкове пастиру же би автентично водзел свойо стадо. Побудзене (exortatio) то еден способ писаня зоз котрим ше намага одушевиц, зобудзиц, мотивовац, унапрямити на одредзени потреби Церкви. Папово побудзене упуцене явно, воно ше находзи на интернету и у писаним виданю и доступне є каждому християнови. Проблем лем же преклади на менших языкох вше пожня, но нашо штрєдні генерации и младши уж одавно хасную шветово языки. Прето ше праве поставя питане чи у духу того писма ми священіки, як академски образовани людзе даваме од себе моци, провадзиц таки тексти и у своїх поучованьох и казаньох о тим бешедовац, або єдине жридли за читане истих поставаю Дньовніки як цо то „Jutarnji i Večernji list“?. Кельо радосц нависцованя швици з нашеї пасторалней роботи?

Исти питання о котрих тераз роздумуеме поставел себе и папа Франьо. Вон мал потребу прегвариц о тей пробле-

матики, не же би ю лем критиковал, але ведно зоз другима гледал и можливи альтернативи терашньому стану. Цали документ подзелени на пейц часци. У нїм ше бешедуе о потреби конформованя структурох Церкви гу автентичнейшому ширеню Божого слова котри одвитую нешкайшим часом. Зоз тим ше не виключую, ані можливосци пременки дзепоедних вецейстолітних дисциплинских структурох и обичайох котри не меняю догматични зміст вири, але го приближую нешкайшому способу живота. У тексту наглашена потреба диялогу и отвераня гу другим и инашим од нас, не у духу синкретизму, або пребераня цудзих вирских елементох до християнства, але у духу Христовей порихтаносци бешедовац зоз не-жидами и ми маме буц отворени бешедовац зоз не-християнами. Не бац ше бешедовац, уключуе и димнзию пребачованя. Положиц точку на дзепоедні питання прешлосци и патриц човека у його целосци як образ Божи (Исусова бешєда зоз збойніком на кресту). Документ отвера и побудзуе на векше вредноване и участоване жени у дружтве и Церкви, цо значи у першим шоре деклерикализовац слику о жени, а не задумовац ю

як потенциялну „кардиналку“, гварел папа у интервью вязаним за презентацию документа. Оможливиц каждому да у своїм стану може допринесц виталносци Церкви, то потреба реструктуризації о котрей папа бешедуе. Християне котри иду гу потреби, чувства солидарносци, сочувствія зоз бліжнім, а не заверане до свойого „вирского“ и национального карантену то насущна потреба Церкви. Прето не чудо же перша реакція на його писане пришла зоз традиционално конзервативних часцох Сиверней Америки и дзепоедних Европских жемох.

Ище би ше вельо дало писац о тим цікавим тексту, але думам же ту треба стануц, а цікавосц выполніц зоз читаньом самого текста котри легко читліви. Жимски дні и крачунски швета час у котрим пречитац дацо добре нігда не чкодзи. Текст ше може наисц на: http://www.vatican.va/holy_father/francesco/apost_exhortations/index_en.htm у англійскей, италиянскей, шпанскей, французкей, нємецкей, польскей и португалскей редакції. Щєшліви Крачун!

о. Владимир Седлак

Ahnetka Kostelnik Balatinac

Квадратура ума

U kvadraturi
vlastitog uma zarobljeni,
zidine nepremostive,
prostranstva zatamnjena,
opterećeni svakodnevicom,
stremeći za
materijalnim,
praznih duhovnih džepova
kreću k vječnosti.

Агнетка Костелник Балатинац

Квадратура розуму

У квадратури
власного розуму
заробровани,
муриска непреходни,
пространства зацмети,
обтерховани з каждодньовосцу,
лем цо не досягли материялне
котре непрерывно вимика,
празних духовних кишенкох
рушаю гу вичносци.

БАСНИ ЗА МЛАДЕЖ И ОДРОСНУТИХ ВАЛАЛСКИ И ГОРОДСКИ ПЕС

Поволал валаски пес до госцох городского пса. Медзитим, понеже бул роботни дзень, а газда и газдиня були на полю, вец му за госцину могол понукнул лем одну косц, гевту котра остала од вчера.

– Ти то наволуеш за госцину? – не могол ше начудовац городской пес. – Придз до мене, до городу, та увидиши цо госцина! – гварел.

Ютрездень, а була недзеля, пошол валаски пес до городу, и у фамелиї городского пса насправди бул вигосцени. Медзитим, после полудзенку газдиня вжала на руки городского и валалского пса и однесла их до купальні дзе их зоз щетку добре орибала

и окупала, а потим их напахняцела, завязала машлю коло карку, повязала на ланец и одведла до шпацированя до городу. Там ше валалски пес „науживал“ страху од вельочислених автох, автобусох и камионох, а кед ше ознова врацели до квартелю дзе бивала фамелия городского пса, валалски пес так гварел своему братови зоз городу:

– Можебуц ми, валалски пси, маме меней того за поесц як ви, городской пси, але я бим свой мирни и шлебодни живот на валале нїзач не пременел за живот у городу! Довидзєня!

ПОУКА: Моя хижочка, моя шлебода!

Яким Пушкаш

лавочка под обиленим орехом

древена лавка
под биленим орехом
и нешка стої
дакус ощербена
але ище вше моцна
же би ше на ней
могло одпочивац

паметам
кельо раз зме
на ней
шедзели
и слухали
дїдово приповедки
зоз младосци
з ореховима конарчками
суньогї одганяли
и после джмуркох
на тей истей лавки
ше одпочивали

лавочко мила
под биленим орехом
не жалуй
врацим ше
едного дня
та вичераме
шицки дожица
о часох
кед зме були
роздвоєни

klupica pod okrećenim orahom

drvena klupica
ispod okrećenog oraha
i danas stoji
malo okrnjena
ali još uvijek jaka
da bi se na njoj
moglo odmoriti

pamtim
koliko smo puta
na njoj
sjedili
i slušali
djedove priče
iz mladosti
s orahovim grančicama
komarce rastjerali
i posle žmire
na istoj klupici
se odmarali

klupice draga
ispod okrećenog oraha
ne tuguj
vratit ću se
jednoga dana
pa ćemo izmijeniti
sve doživljaje
o vremenima
kad smo bili
razdvojeni

Любица Гаргай

ПЕТРОВЧАНЄ НА ВЕЧАРУ НАЦІОНАЛНИХ МЕНШИНОХ У БЕЛОВАРУ

Под покровительством городу Беловару, а у організації Ческей обец Беловар, у спортскей дворани 30. новембра 2013. року отримана седма по шоре манифестация – «Вечар националних меншинох» на котрей по перши раз Руснацох представляло КУД «Яким Гарди» зоз Петровцох. Окрем же Петровчанє наступели зоз Рускима народними тамцами, члени Дружтва, Маріяна Джуджар, Иванка Колбас, Таня Креніцки и Анделка Войткив, порихтали презентацию наших народних едлох зоз котрих визначуєме: капушаніки, бобальки, садланіки, сирец и белюши. Окрем едла, були виложени и нашо виданя Союзу як Нова думка, Венчик, Руски народни пісні и др. Нацивительє тей манифестации пред початком програми могли уживац у дегустацийох наших и других традицийних едлох, и о кратки час стол, на котрим шицко було виложене, остал празни – цо знак же ше им нашо национални едла барз попачели, а każde зоз ніх питал и рецепти же би дома сами пробовали направиц. Прогрма розпочала зоз Гимну Републики Горватскей котру одшпивал хор Ческей обец зоз Беловару, а нацивительом ше обрацели и привитали: Мирушка Лончар, председателька Ческей обец зоз Беловару, Дамир Байс, жупан, Саня Посавец, председателька городскей ради, Антун Корушец, го-

родоначалнік Беловару и Александар Толнауер, председатель Совету за национални меншини Републики Горватскей котри наглашел: «Замодлени сом же бим Вам пренесол поздрави шицких гевтих представнікох котри нешка не ту. Тот вечар седми по шоре, але можеме повесц же є и перши бо ше перши раз отримує як зме члени Европскей униї, а отримує ше у чаше кед зме шведкове зявйованя нетолеранції справ других и шицких иншаких меншинох. Тота манифестация може послужитц як предклад толеранції, мультикультуралносци котра указує же рижнородносц предносц, а ніяким концом гендикеп». Конечно почала и програма зоз Ческу обец, котри виведли венчик ческих писньох. Дефиле зоз заставами котри каждая

Штанд зоз рускима едлами и виданями на руским язичу – з ліва на право у руским облечиве Маріяна Джуджар, Таня Креніцки и Анделка Войткив

национална меншина зоз єду пару привитала присутних на свійм мацеринским язичу «Добри вечар, витайце» привитали Данил Вашаш и Тияна Мазур.

После дефилеу домашнім и госцом манифестации представели ше:

Албанска национална меншина – КД «СХКЕНДИЯ» Загреб
Бошняцка национална меншина – КУД «ЛІЛЈАН» Райово Село – Дреновци
Ческа национална меншина – ЧЕСКА ОБЕЦ – Беловар
Мадярска национална меншина – КУД «ЧАРДАШ» ДЗМХ – Суза
Македонска национална меншина – КД «КРИСТО МИСИРКОВ» – Загреб
Немецка национална меншина – ЗАЄДНІЦА НСМЦОХ У РГ-РУДЕ» Загреб
Ромска национална меншина – КУД «ДАРДА» Дарда
Русинска национална меншина – КУД «Яким Гарди» Петровци
Словацка национална меншина – КУД «ИВАН БРНІК СЛОВАК» ЄЛИСАВАЦ
Українска национална меншина – КПД «Тарас Шевченко» Канижа
Госци – ГКД «ЕЛИЗАБЕТА» Ялжабет
Госци – СКУД «ПРОСВИТА» Загреб
После програми додзелєни припознаня и шицки пошли на вечеру на котрей ше поупознавали и розменєли адреси за будуче сотрудніцтво.

Звонко Костелник проф.

У першим шоре публики, треци з ліва, Александар Толнауер, председатель Совету за национални мешини РГ

Члени КУД «Яким Гарди» зоз Петровцох – «Пастирски танци»

9. „ДРАВСКИ ГАБИ» И 30 РОКИ КУД РУСНАЦОХ ОСИЕК

У Осиеку, 7. децембра 2013. року у твк. Шечеранским доме, у организацији КУД Руснацох Осиек, а под покровотельством Совету за национални меншини РГ, Осиецко-бараньскей жупані и городу Осиеку, отримани 9. «Дравски габи», манифестация на котрей свою схопносц указую хори и шпивацки групи Руснацох з цалей Горватскей. Того року манифестация мала ише шветочнейши характер бо ше означовало и 30. роки инованя КУД Руснацох Осиек. Манифестацию, котра источашне и дарунок осецких Руснацох городу Осиеку за його Дзень, отворело КУД Руснацох Осиек зоз шпиванками Мой Осиек и Руснакова драга.

Госцох и учашнікох привитала председателка КУД Руснацох Осиек Агнетка Балатинац котра источашне и

представніца Руснацох Осиецко-бараньскей жупані. З тей нагоди наглашела витирвалосц членох КУД Руснацох у очуваню рускей националней меншини у Осиеку през 30 роки, а тиж надпомла же у городзе жию 22 национални меншини и же, кед ше за Осиек гутори же є мулти-

национални и мултиконфесионални город, то значи же не жию єдни коло других але єдни з другима.

Медзи визначними госцами бул подпредседатель Совету за национални меншини РГ Никола Мак, котри и отворел манифестацию, висланіца жупана Осиецко-бараньскей жупані, Силва Вендліг кот-

ра тиж привитала присутних у мено жупана, председателка Союзу Русинох и Українцох РГ Дубравка Рашлянин, котра источашне и член КУД Руснацох Осиек, та з тей нагоди бешедовала и як председателка Союзу, але ше здогадла и своїх рокох препровадзених у КУД Руснацох.

Присутни були и член Совету за национални меншини Звонко Костелник, парох парохіи Христа Царя о. Любомир Стурко, делегация зоз Пишкуревцох, та висланіки з культурних дружтвох членох Союзу Русинох и Українцох РГ, як и велі патраче.

Коло 150 учашнікох и нацивителюх, у прекрасним амбиенту котри декорovala

Хлопска шпивацка група КУД «Яким Гарди» з Петровцох

«Руснак», дружтво Руснацох у РГ з Петровцох

Етносекция КУД Руснацох, мало нагоду послухац гевто найлепше цо Дружтва пририхтали. Наступели осем дружтва: КД Руснацох «Цвелферия» з Райового Села з тамбуровим оркестром, женска шпивацка група КУД «Яким Говля» з Миклошевцох котра виведла шпиванки Под стреху ше гніздзи ластовка и Послала ме швекра, хор КУД «Осиф Костелник» з Вуковару под руководством Агнети Тимко одшпивал Ей сущела ліщина и Гварела дзивочка, КД Руснацох и Украинцох з Винковцох под руководством Зорана Циковц Мила моя дзе ши була вчера, Желенеє жито и Орали би штири волки, «Руснак», дружтво Руснацох у РГ з Петровцох под руководством Ани Бучко и Наталії Гнатко Од Дуная широко и Бетяр дзивочка, хлопска шпивац-

Агнетка Балатинац, председателька КУД Руснацох Осиек и Никола Мак, подпредседатель Совету за национални меншини РГ

ка група КУД «Яким Гарди» з Петровцох под руководством Михала Голика Блукал я уж велі роки и За далеким небосклоном и домашні, хор КУД Руснацох Осиек котрого провадзел тамбурови оркестер истого Дружтва, з котрим руководзи Рудолф Ер-

готич, одшивал Наша млада невеста и Гучала ричка, а пририхтал их Огнен Здравкович. Як госц була Матица Совацка з Осиеку. Винімково того року, же би ше звелічала 30. рочніца Дружтва, були поволани и члени фолклорней секції КУД «Осиф Костелник» з Вуковару хтори з двома фолклорними точками, повинчовали таку значну рочніцу Дружтву. Програму, котра тирвала коло 90 минути, водзели Мануела Дудаш по руски и Иван Будимчич по горватски. Конферансу написали Агнетка Балатинац и Блаженка

Будимчич. По службовей часци програми, шицки поволани на вечеру з членами КУД Руснацох Осиек, а предлужело ше з писню и танцом. Медзисобне дружене барз значне за городски дружтва, окреме за патрацох, бо вони не маю нагоду так часто чуц руски шпиванки, а ані затанцовац руски танци. Медзи презвисками котри начишлени у тей статі, мож замерковац велі «неруски» презвиска, але то лем значи же особи з мишаних малженствох а не же су не Руснаци. То судьба у векшини городских штредкох, але Руснаци з Осиеку горди же и попри велькей асимилациї и прицагующих програмох за забаву котрих мож найсц у Осиеку, руска шпиванка и руске слово жию, а бешеда ше отримала.

Агнетка Балатинац

Матица Словацка з Осиеку

Визначни госци

ОТРИМАНИ РУСКИ БАЛ У ЗАГРЕБЕ ВУКОВАРЧАНЄ У ЗАГРЕБЕ

Понеже на адресу КУД “Осиф Костелник” до Вуковару сцигла поволаанка од мр сц. Иринаея Мудрого, представніка рускей националней меншини городу Загребу, же би того року праве того дружтво на балу у Загребе отримало кратку культурно-уметніцку програму, а Управни одбор одвитовал позитивно, 23. новембра члени тансчней и шпивачкей секції на 13.00 годзин нашли ше у автобусу хтори их одвезол до Загребу, до ресторану Казабланка дзе бал отримани з початком на 19.00 годзин. Сцигло ше досц скорей, та после привитних словох домашніх пана Иринаея Мудрого и його тайомніка Якима Павловичового, було досц часу и за генералну пробу и преблекане до ношні. Програма почала на час, як була и запланована. Домашні, преставнік рускей националней меншини городу Загребу мр сц. Иринаей Мудри привитал шицких госцох, а КУД “Осиф Костелник” отримал кратшу культурно-уметніцку програму. Дзивовцка тансчна секция одтанцовала два танци “Три гвиздочки на небе” и “Увиванец”, а ветеране од-

Шицки учашніки КУД-а «Осиф Костелник»

танцовали миниятуру “Буковински весильни”. Хореограф шицких трох танцох проф. Звонко Костелник. У провадзеноу на гармоники Звонка Еделинског мишани хор одшпивал два шпиванки “Дармо Яничку, дармо” и “Премили краю мой”. Уж афирмована соло шпивачка Мария Русин одшпивала шпиванку “Червени чижмочки”. Шпиванки зоз шпивачами порихтала водителька музичней секції Агнета Тимко. Програма барз крашне прията з боку загребских госцох и после каждой точки наградзена

зоз мощним кляпканьом. Од визначних госцох на балу були присутни Желько Занинович зоз уряду городоначалніка, Рашко Иванов, заменік председателя Координації националних меншин РГ, Звонко Костелник, член Совиту за национални меншини РГ и Агнетка Балатицац, представніца рускей националней меншини Осецко-бараньскей жупанії.

Як и на каждом балу було весело, шпивало ше и тацо-

вало чому вельо припомогли керестурски гудаци. Бул организован и танец шерца, а победзели Виолета Мазур зоз Петровцох и Антун Гарди зоз Вуковару.

Веселу и розтанцовану атмосферу “тримали” млади хтори до Загребу, окрем з Вуковару, пришли и зоз Петровцох, та их було праве прекрашне патриц. Ту ше стретли и велі хтори ше и роками не видзели, та ше з тей нагоди и набешедовали.

Любица Гаргай

Танец под будним оком хореографа

Вуковарска миниятура

ДВАЦЕТА „КОСТЕЛЬНИКОВА ЄШЕНЬ” ШВЕТО РУСКЕЙ КУЛТУРИ

Ювилейна Културна манифестация „Костельникова єшень” почала 8. новембра зоз промоцию кніжкох за дзеци Меланії Римар „Жвирки у азбуки”, Ани Тамашовой „Чом чомка не ма уха” и Юлиана Папа „Чом ше качка з воду мачка” школяром нізших класох Основней школи „Петро Кузмяк” у Руским Керестуре. Перши два спомнуги кніжки 21. новембра представени и коцурским школяром.

Литературно–музични вечар у ДOME култури у Руским Керестуре 8. новембра позберал вецей младших и старших авторох, а його домашні бул редактор Видавательней діялносци „Руского слова” Микола Шанта. Патрачом представени кніжки поезії др Томислава Мишира з Осиеку друковани двоязично, по руски и горватски, „Красни часи” и „Кед швичка догорює” хтори обявело Дружтво „Руснак” з Петровцох, а о авторовой творчосци бешедовала Наталия Гнатко. Новинско–видавательна установа „Руске слово” того року видала кніжки поезії „Зайда за мирни сон” Штефана Гудака”, „Лядова трава” Владимира Кочиша и роман „За горами” Владимира Кирду Болгорвеса. У едиції „Жридла” истей хижки обявени кніжки младих авторох: Саманти Рац–Стоїлькович „Чарна русалка”, Сашу Сабадоша „Потаргани червени цверни” и Ани Тамаш „Чом чомка не ма уха”. О спомнугих ділох бешедовали Микола Шанта и Олена Планчак–Сакач. На 14. Стретнуцу рецитаторох у Кули наступел 31 шко-

Домашні на „Костельниковей єшені” Михайло Зазуляк у штрעדку зоз рецитаторами и їх менторку Ксению Лікар зоз Миклошевцох

ляр зоз стихами руских поетох, медзи хторима и школяре зоз Миклошевцох: Мартина Хома, Анамария Лікар, Паула Поточки и Сабина Ждиняк, а шицких рецитаторох провадзел Михайло Зазуляк, член Фахового жиря за оценьованє рецитаторох у Войводини.

Истого дня у коцурским етно–клубе „Одняте од забуца” Месни одбор Рускей матки порихтал литературно–музичну програму на хторей школяре основней и штредней школи читали Костельникову поезию. Клуб писательох, поетох и рецитаторох „Нашо крочаї” з Коцура пошвецел Литературни вечар домашньому писательови и поетови 85–рочному Владимирови Сабо–Дайкови з нагоди його родзеного дня. У просторийох КУД–а „Тарас Шевченко” у Дюрдьове 17. новембра отримана промоция кніжкох младих авторох Саманти Рац–Стоїлькович „Чарна русалка”, Сашу Сабадоша

„Потаргани червени цверни” и „Лядова трава” Владимира Кочиша, його дзевятей кніжки.

У рамикох „Костельниковей єшені” були отримани и два сходи писательох и дзепедних културних фаховцох. У школи „Петро Кузмяк” у Руским Керестуре 12. новембра проф. др Янко Рамач бешедовал о 260. рочніци образования по руски, а о. мр Михайло Малацко винесол меней познати податки зоз живота др Гавриїла Костельника.

У Заводзе за культуру войводянских Руснацох отримана Трибина „Улога литературы у дружтве” на котрей участвовали 17 викладаче. У мено організатора НВУ „Руске слово” шицких привитала директорка Мартица Тамаш. Учасніки указали на велї проблеми котри залапели писательох у нешкайших дружтвених обставинох, од естрадизації литературы, та по питанє обстоянє кніжки

як духовней вредносци и очуваня руского идентитету. Младшим генерациейом вше найцикавши остатні дзень кед ше отримує програма по їх смаку „Дньовка” у Руским Керестуре. Организация младих „Пакт Рутенорум” остарала ше же би змисти були рижнородни и патрачом прицагуюци. Так ше на 16. „Дньовки” 23. новембра у ДOME култури представели учашніки зоз Дюрдьова, Коцура, Руского Керестура, Нового Саду и Зомбора. Були заступени млади поетове, шпиваче, музичаре, приказани кратки филм и отворена вистава фотографийох „Мой попатрунок на швет”. Поведзме на концу же тогорочна „Костельникова єшень” була у знаку 90рочніци од обявйованя його „Граматики бачванско–рускей бешеди” и 65рочніци шмерци зачатніка рускей литературы.

Ксения Лікар

ВЛАДИМИР ПРОВЧИ ТЕЙ ЄШЕНІ МАЛ 110 САМОСТОЙНУ ВИСТАВУ МАЛЮНКОХ

ЧЛОВЕК З ВЕЛІМА ТАЛАНТАМИ

Владимир Провчи

Урамікох культурней манифестації Миклошевици 2013. Владимир Провчи мал свою 110 самостойну подобову виставу. Опитали зме ше му як то шицко почало.

– Давно, ище як валалске дзецко, кед сом рушел до школи мал сом прихильносци гу подобовой култури и мальованю, але озда були таки часи же тота моя любов не була замаркована дораз на початку. Як сом роснул и школовав ше аж сом у висших класоох вуковарскей Гимназії достал першу нагоду же бим намальовал малюнок велького формату за школски кабинет. Я то дзечне и досц швидко зробел. Потим сом ше през длугоки час не врацал своей велькей любови гу мальованю, бо сом ше мушел оstarца за фамелию и доказовац на роботі, будовац хижу и так роки преходзели.

Аж 2001. Року, кед векши егістенциялни бриги прешли, врацел сом ше тей своей велькей любови – малярству. Але сом чувствовал же сом недосц схопни и не школовани же бим лем так мальовал, та сом ше почал школовац, а аж вец сом почал озбільнейше мальовац. – По вигледованю психологох за талант иснує генетска предодредзеносц, його ше при дзедоох може препознац досц вчас, але часто слово о особоох у чийх фамелийоох иновали таки таланти. Цикавело нас чи у Провчийових скорей Владимира було ма-

лярских талантох.

Мой старши брат Йовген мал красни рукопис и крашне рисовал, а наша мац, хтора закончала домашинску школу у Шидзе, була успишна, але живот бул чежки и виполнсни зоз парастскимя обовязками и не зачуване ніч цо би бизовно шведочело же у нашей узшей фамелії було подобових талантох бо ше не розвивали.

– Вашо родими Миклошевици дали доприношенє рускей литератури и култури през векше число кнїжовнікох, музичароох, вообщє уметнік. Думає у першим шоре на руского писателя Митра Надя, на учителя новинара и писателя Штефана Гудака, на учителя Йоакима Костелникового хтори найвекшу часц свойого роботного вику прежил у Миклошевцоох, а тиж так треба спомнуц и писательку младшей генерації Агнету Бучкову сї брата композитора Юлина Бучкового, як и миклошевского учителя, новинара и хронолога Дюру Лікара як и велїх других. Чи ше Вам видзи же Миклошевици з єдним словом уметніцки и интелектуални штредок зоз хторого ше на єден способ регрутовала и регрутує руска интелегенция у Горватскей?

– Миклошевици розвою и очуваню рускей култури и традиції дали и даваю вельке доприношенє. То руски валал у хторим школство розвите прейг сто роки, а вельки уплїв мала и ма церква, цо шицко ведно мало вплїву на розвиванє и очуванє националней свідомсци.

– Ви особнє у родимим валалє непрерывно жили лем перши дзещец роки свойого дзенциства, а познейше сце му ше ридко врацали. Остатні роки, дзекуюци Вашей ангажованосци у КУД При-

морско–горанскей жупанії „Рушняк”, приходзице голєм раз рочнє на культурну манифестацію „Миклошевици” як и тераз. Як толкуєце свою длугорочну одвосносц од родимих коренюох?

– Правда, з валалу сом пошол кед ми було лем дзещец роки же бим ше „школовав”. У тот час дому ше приходзело лем раздва раз рочнє през школски розпуст. Одходи за мнє були велька траума и вше сом плакал кед сом одходзел бо ми валал хибел. Вельо раз сом бул забановани и сцел сом ше врациц, але сом тиж так сцел и витирвац. Врацел сом ше познейше же бим ишол на школованє до Гимназії у Вуковаре, а потим сом пошол на школованє до Любляни, Нового Саду и на студії у Београду. Школярска судьба ме носела по рижних крайоох бувшей Югославиї, а вше далеко од родимого краю.

– Закончили сце Висшу медицинску школу у Бєградзе, дзе сце дипломовали у януаре 1969. року. Робели сце 42 роки у шпитальоох ширцом бувшей Югославиї, а тераз сце уж пейц роки у пензії. Цо можеце повесц о своей одвичательней професионалней драги цеком так длугорог роботного вику?

– Цали час мойого службованя провадзел ме дефицит у нашим кадру. На роботним месце сом менейвещей вше мал руководительне место и то вше було и чежко и одвичательно. Часто сом се находзел у екипох у хторих ше директно борело за человека медзи животом и шмерцу, а нажал, вельо раз сом патрел шмерци до оч. Робота намагала и додатне школованє так сом ше додатно образовал за гемодиялизу, инструментиранє, за стерилизацию и друге. Мал сом добрих сотруднікох и думає же

сом у роботі вше бул успишни.

– За векшину людзоох одход до пензії значи поцагованє зоз явного живота, а дараз и заверанє до себе. З Вами то не случай, Ви ше не предаваце и видзи ше нам же Вам пензия на єден способ оможлівела же бисце ше ище баржей дружтвено ангажовали. Як роздумуєце о тим феномену?

– Думає же сом вше давал шицко од себе за того зоз чим ше интересовал. Можлїве же тераз у пензії мам вецей часу та так випатра. Медзитим, треба повесц же робота хтора ми тераз завжала место другей професії гледа же би ше єй человек подполно придал и же би не патрел на час хтори преходзи.

– На самим початку свойого малярского ангажованя Владимира Провчи ше пошвещел виучованю „ремесла”, та зме го здогадли на початки кед учел фах и опитали зме ше му дзе то шицко було и цо го мотивовало же би ше так мощно ввязал за малярску щеточку.

– У Культурно просвітним дружтвє Руснацоох и Українцоох у Риски, дзе сом бул член Председательства, формована подобова секция и я достал задаток же бим ю водзел. Же бим то могол робиц, рушел сом до приватней Подобовой школи, перше у Риски, а неолдуга и у Опатії. У Риеки, на мойо щесце, преподавала проф. Дияна Лукич, подобови педагог, а у Опатії преподавач ми бул проф. Йосип Дераня, академски маляр. При нїх сом научел вельо того о малярстве. Попри того, мальованє сом учел и у Волоским при Опатії. Познейше сом ше едуковал и на других местох але фунда-

менти ми ту були вдерени. Научел сом числени техніки зохторих нешка велі не хаснуєм, але сом вше порихтани указац их.

– Чули зме же сце були успішні на виучованю у приватих подобових школах, часто Вас хвалели, а як младому малярови неслдуга ше Вам указала и можлівосц поставяня вистави у сdney галерії.

– Барз сом ше намагал оправдац довице и научиц цо вецей. Учене ше мешачно досц драго плацело, а жертвовал сом досц шлебодного часу. Мойо перши роботи указани у Дружтве университета у Риски, а першу самостойну виставу мал сом на „Петровским дзвону” дзе ме явносци представела академска малярка Жана Ерделі. Сцел сом ше указац и на перших виставах сом подзелел велі свойо малюнки, углавним малюваных у акварелу але и у акрилу. У Петровцох ми додзелени аж три хижи за виставу. Коментари були добри а нащива велька, та сом достал дзеку за дальшу роботу. Зявел ше вец и академски маляр проф. др сц. Богумил Карлаварис хтори постал ментор мойх виставах и часто их отвэрал зох красніма словами.

– Владимир Провчи вшадзи мал свойо вистави у численых местох Републики Горватскей, а дагдзе ше його постави малюнокх нашли и вецей раз, як цо ше то случило у Загребе и Риски. Замодлели зме го най намачишлі, кед памета, дзе шицко рихтал и викладац свойо вистави.

– Правада же ме през мою малярску творчосц познаю у веліх место у нашей жеми, а у першим шоре у Риски, Бакру, Селцу, Опатії, Ловрану, Кралевици, Волоским, Матульо, потим у Киставу, Поречу, Загребу, Забоку, Сиску, Осиеку, у Петровцох, Миклошевцох, Старих Янковцох, Пожеги, Задру...

– И у иноземстве...

– У Себії сом викладац у Руским Керестуре, Коцуре, Дюр-

Медії го провадза – интервю за Винковску телевизию на культурней манифестациі Миклошевци 2013.

дьове, Шиду и Сримскей Митровици, у Словацкей у Бретислави, Гумену, Медзилаборцох и Свидніку, а у України у Ужгороду.

– **Таке вельке число местох и тельо патарчох бизовно винесли свойо думаня о малярских посцигнуцох Владимира Провчийового. Цикави нас як бул прилапени у таких рижнородних штредкох.**

– Вшадзи дзе сом ше зявел бул сом добре прилапени зох своїма роботами, а вше сом ше намагал же би роботи котри представлям людзом були чистей форми, докончени и же би уж були препатрени од даякого жирия. Значне ми же би вистава була на високим уровню, добре обдуманна и на добрим месце, а и медії ме добре провадза.

– **Окрем самостойней роботи маляре ше находза и на подобових колонийох, а и наш собешеднік участвовал на колонийох, але и сам даскелі организовал.**

– Подобово колонії значни пре можлівосц стретнуца зох другима уметніками, та ше можо розменіц искуствія, догвариц ше о вельочим, а добре их нацивйовац прето же ше на ніх дацо научи. Значну подобову колонию поведзме маю Мадяре у Риски и вона тирва три дні. Волали ме як свойого

учашніка, так повесц, од першого дня и дал сом им одредзене доприношене, а кед требало и одредзени совити. Попри теї колонії и нашо Дружтво „Рушняк” организовало подобово колонії зох одредзеним циљом, же бизме привели розлични малярски школи и наших малярох зох розличних крайох дзе жию нашо сонародніки. Так зме мали малярох зох Нового Саду и зох Ужгороду, а мали зме и вецей раз малярох з нашого околїска. Не можем повесц же ше у нас часто або порядне сходза шветово малярски мена, але шицко цо поробене на колонийох у нас барз квалитетне.

– **Месни одбор Млака и город Риска тиж так организовали подобово колонії на котрих Владимир Провчи бул член жирия и водитель. На таких роботох здобул нови искуствія.**

– Того року сом бул член жирия и намагал сом ше же би спомедзи три додзелени награди два достали аматере, цо барз чежко витвориц пре вельке число фаховцох на колонийох.

– **Кед ше назбера досц искуствія шор же би ше воно подзелело зох другима.**

– Правда, уж штварти рок преподавам малярство. Перши два роки преподавал сом у Матки Словакох, а терз тримаю курс малярства у городу Риски, у месним одборе Млака дзе

хвильково мам 25 школярох.

– **Можлівосци виражованя у малярстве числени. Було би нам цикаве кед бизме дознали яки ше техніки можо научиц при Владимирови Провчийовому.**

– Жадам же би людзе видзели же малявац не так чежко и же воно ма свою красу и виполное особу зох радосцу. Звичайно починаю зох монотипию, вец ше преходзи на олейово пастели, на акварел и на акрил и олей. Циљ ми указац патрачом и школяром уметносц и можлівосц же би го розумели.

– **У малярстве як и у других уметносцох ест реалистични и други модерни напрями Наш автор ше затримал на реалистичним малярстве, а о нових трендох ма свойо думане.**

– За мнє реалне малярство правдиве. Воно чежко але и вше актуелне, гоч го модерне придиска и жада вициснуц. Заш лем таке малярство ма першенство, шведкове зме же прежило вики и вики у рижних музейох ширцом швета.

– **Кед ше дахто цали да до малярства и кед ше роботи назбераю, настава и проблем їх чуваня. Як то ришиц?**

Вше мам дагдзе два або три вистави, а други малюнки ми вшадзи по обисцу, але найвецей у пиньвици.

Таке чуванє може буц прицагуюце и за нечесни намери.

Раз ше ми трафело же ми малюнки були украднути, а заш сом прешвечени же су досц обезпечени гоч ше нігда не зна.

Предаваце их?

Не, од ніх ше ми барз чежко розлучиц.

На концу цо бисце поручели нашим читачом?

Кажди у себе ма маляра, лем го треба пушиц вонка и указац го. Кед вам чежко – малюйце, кед сце геверни – малюйце, и кед сце доберй дзеки – малюйце. Гоч цо намалюеце то будзе дакого вешеліц. Можліве и вас самих. За еден ошмих вредзи малявац!

Вера Павлович

НАЦІОНАЛНЕ БЛАГОДАРНЕ ПАЛОМНІЦТВО ДО РИМУ (VII)

Базиліка св. Антуна Падованського

П'яток, 9. новембер, пейц годзин рано. Нашо остатне будзене з попатрунком на Римски брешки. Паломніцтво предлужуєме до Падови, городу на драги дому. Лопот куфрох по гарадичох, докричоване же би дахто дацо не забул... Автобус гурчи. Кажде шеда на свой шедзиско. Остатне поздравяне з о. Карлом котри остава у Риме. О. Драго, наш духовнік у автобусу, а источашне и водитель путованя, чишлі нас чи зме шицки ту. Шицки зме. Рушаєме з молитву за добре путованє и подзековноє за тоти красни духовни дожица у Риме. Пред нами 6 годзини путованя. Зоз ставаньом, оцагне ше и длужей. На 15 годзин заказана Служба Божя у базилики св. Антуна у Падови.

Як ше оддалоєме од Риму, небо вше похмаренше а ранши молги обвили околни бреги. Єшень ше навелько препознава по лесох. На автодраги зявює ше спозорене за обовязкове хасноване жимских гумох котре ше почина применювац од половки новембра. Наспрам цєплого Югу и кратких рукавах у Риме, тото небо нам дава знац же помали приходзи жима.

Автодрага не дава часу за розпатране местох коло котрих пре-

ходзиме. Видзиме их лем з далека, але податки ше роя у думках. Приблїжуюци ше ту Фиренци, здогадла сом ше же то варош хтори лежи на рики Армо и же є єден з найпознатших штредньовиковних варошикох-державох, а у тедишні час була и єден з найбогатших варошох у Европи. Но, найпознатша є заш лем, як колїска италиянскей ренесанси. У Фиренци жили велї познати особи медзи котрима Данте Алигери, Донатело, фамелия Медичи, Ботичели, Миколо Макиавели, Леонардо да

Винчи да, Микеландело, Галилео Галилеи и други.

Цикаве знац же у Фиренци, у базилики св. Крижа поховани Микеландело, галилео Галилеи и Макиавели, а у музею Академії чува ше оригінална скульптура Микеланделового Давида.

Идземе далей, а пред нами Болоня. Ише дакус та зме на концу драги. Нам Болоня можебуц найпознатша по Декларациї о високим образовню котра залапела

и наших студентох. Идея Декларациї одлична, як и велї идеї, а як студентом, то вони сами найлєпше знаю. Но факт же у Болонї найстарши университет на швецє, основани 1088. року, а гваря же то и место високого квалитету за живот, та єден з найрозвиттших варошох Италиї. Велї страни студенти, але и богатство исторії, даваю тому месту, попри уметніцких, культурних, музичних и гастронимских особеносцох, космополитски випатрунок. У нас познати и шпaгeти з Болонезе прелївом, док у самей Болонї тот прелїв вони єдноставно волаю рагу.

Тото место змесене у региї Емилия Романя (Emilia-Romagna) у хторей (у Романї) и найменша держава на швецє Сан Марино, хтору у 4. столїтию после Христа основал каменьорезач Святи Марин з Рабу.

Драга нас водзи далей. З правого боку нам остава Ферара, а пред нами Падова. Место нашого застановїованя на драги дому.

Сцигуєме на час же бизме попатрали прекрасни городски площї, а на єдней, недалеко од базилики св. Антуна, попили и сок.

У месце 800 роки стари университет на котрим, медзи иншими, преподавал и Галилео Галилеи. Падова найпознатша по базилики св. Антуна у хторей є

Городска площа у Падови з визначними гражданами

Нукашньосц базилики св. Антуна Падованского

поховани и дзе ше чуваю його реликвії. Найочуванши язык котри зме мали нагоду видзиц.

Ту и прекрасна городска площа Prato della Valle котра ма коло 90.000 м², а у центру тей площі справена як заграда у котрей змесцени 78 скульптури славних гражданох Падови.

На 15 годзин почина свята Служба Божа на котрей присутни шицки паломніки з Дяковацко-осецкого надвладичества. Службу Божу предводзи монс. Марин Сракич.

У своєї хомилії, надпомина най не забудземе значносц «Року вири» котру преглашел папа Бендикт XVI. Най нам у шерцу остане благослов Святого Оца и його молитва за нашо змощьоване у вири, за нашо укореньоване до Христа и шведочене тей вири пред людзми. Тиж дзекуе Богови у своій и нашо мено, за паломніцтво до Риму, ошмелюе нас же бизме були витирвали шведочиц свою виру и ношиц Радосну вистку медзи людзох.

По Служби Божей, розпатраме базилику хтора една з найвекших ремек-ділох шветовой уметносци и едно з найнащивенших християнских святіліцох. Длугока є 115, а у найширшей часци, широка 55 метери. Кед зме ше дакус роздвоєли єдни од других, ледво зме ше понаходзели у такей велькей церкви. Нукашньосц висока 38,50 метери. Базилику

надкрилюю 8 куполи, два турні и два менши витки турньочки.

Нукашньосц велічезна, а понеже крадки час, бо треба рушац далей, не сцигуеме шицко поопатрац. Дахто ше идзе помодліц святому Антунови, дахто розпатра дзевец кружни каплічки од котрих каждую з фресками вимальовал други уметнік, дахто зачаровани зоз саму пространосцу тей базилики, але думам же векшина мала пред очми св. Антуна з децком Исусом на руках. И тота розніженосц малого Исуса и святого Антуна, ноши нас далей. А и пред вас, док читаце тот драгопис, приходзи праве мали Исус за Крачун.

Одходземе пешо до ище єдней познатей церкви у Падови. То церква св. Леополда Богдана Мандича, по походзеню з наших крайох (Герцег Нови). Бул познати по тим же годзини и годзини знал споведац, цешиц людзох, а найвекше жадане му було зєдиніц християнох. Бул високи лем 135 см, але його благає слово и рука котра по волі Божей дзелі благослов и розришує од грихох, и нешка у церкви ма благотворне діїство на тих котри приходза з почитованьом спрам того святого. Дотикаюци мраморни саркофаг у хторим цело св. Леополда, не чувствує ше жимни камень як то звичайно, але якашик присносц и цеплота того хто меркує на нас од горе.

Наспрам базилики св. Антуна

Падованского котра зоз своїма габаритами при нас виволує спознане яки зме малючки, у святіліщу св. Леополда шицко вельо скромнейше, але атмосфера нательо якошик домашня, як же зме пришли до своего дому, до обисца дзе нас радосно дочекує хтошка наш, а ту насправди наш Леополд и Мац Божа, котрей ше вон так часто и широ модлел, а найважнейши од шицких, ту сам Господ Бог. Знам же велі подумаю – цо то пише, ша Господ вшадзи з нами. И то насправди так, але на тим месце, дзе зарює цеплота св. Леополда, Господ на окреми способ присутни медзи паломніками.

Час шедац до автобуса и рушац дому. Пред нами ище даяки 700 километри по Осиек. У автобусу,

кажде зачирени до своїх думкох. Импресії ше шорую... Кажда хвилька паломніцтва окремна, каждая бешедує о дачим иншим, дачим велічезним, а шицки ведно заш лем о безконечней доброти и любви нашого Господа спрам нас людзох.

Словению преходземе без ставаня. Уходземе на гранічни преход до Горватскей. Контрола пасошох не тирвала длуго. Видза же зме паломніки, а векшина ше праве зорвала зоз сна. Предлужуеме путоване, а дзешка з половки автобуса, чує ше сциха гимна – „Лиєпа наша Домовино». Шицки ше розбудзели и прасли до шмиху. Здогадли зме ше як нам 76рочни дїдо, котри з нами у автобусу, приповедал же бул вшадзи: по иножемстве, робел шицко, на «бауштели», гвари вон, але нігде так не вистал як док ходзел по Риме. Таки паломніцтва насправди физично вичерпаю человека, але духовно спознане, та ше вистатосц швидко забудзе. Особа котра зашпивала горватску химну, мала на розуме шицки гевти язични барієри з котрима ше человек стрета у цудзей жеми, драготню у Италиї, але и жадане же би ше у своім доме одпочинула. Но видзиц Рим, видзиц Папу – человек пожада же би ше чим скорей знова врацел.

Пред Осиеком ище єдна заєднічка подзековна молитва за паломніцтво, за шицки дарунки котри нам Господ на тим путованю подаровал и молитва за утвєрждоване у вири, препознаваню Божей волі у наших животох и витирвалосци у крачаню по Христовей драги з Христом.

Агнетка Балатинац

Гроб св. Антуна Падованского

УСПИХ ФАМЕЛИЈ ПОТОЧКИ НА 14. ВИСТАВИ ГОРВАТСКОГО ОВЧОГО И КОЖОГО СИРА ДОМУ ПРИНЕСЛИ АЖ ПЕЙЦ МЕТАЛИЈ

Фахови жири початком октобра на Агрономским факултету у Загребу препатрел 194 прикладніки сира, од чого 40 овчи, 152 кожи и два мишани. Ведно награждени 137, додзелени 79 златни, 33 стриберни и 25 бронзово металиј.

Катица и Златко Поточкиво з Миклошевцох остварели по тераз најзначајши успех на 14. вистави горватског кожого и овчог сира отриманей 24. и 25. октобра у Шибенику, бо дому принесли пейц металиј. То було їх штварте учествоване на теј вистави, а награждени полутварди кожи сир зоз швижу папригу и петрушковим лісцом зоз стрибрену, док бронзову металию освоели за полутварди сир зоз кукурицу, шунку и куленом. Фахови жири початком октобра на Агрономским факултету у Загребу препатрел 194 прикладніки сира, од чого 40 овчи, 152 кожи и два мишани. Ведно награждени 137, додзелени 79 златни, 33 стриберни и 25 бронзово металиј. Квалитет

ше оценювал спрам „Правилніку за оценюване квалитету млека и млечних продуктох”, а то значи же ше бодовали вонкашні випатрунок сира, запах, конзистенция и смак. На тот способ жадало ше утврдиц кельо продукователе виполнюю критериуми. Того року посцигнути добри успихи бо коло 70% продуктох достало даяке припознание. Поточкиво заш були єдини викладаче зоз Вуковарско-сримскеј жупаниј, чийо одзелене за польоділство оможлівело им одход до Шибенику. Як нам гварела Катица, учествоване на теј Вистави за їх продукцию важне же би спатрели својо досяги у моцней конкуренциј викладачох зоз цалей Горватскеј, а най-

Златко и Катица Поточки зоз дипломами

вещей зоз жупанийох дзе тога продукция ма длугшу традицию, як наприклад у Вараждинскеј, Задарскеј, Приморско-горанскеј. Каждого року продукователе ше намагаю

справиц нови файти сира з рижнима присмачками, прето успих Поточкивох ище значнейши.

Ксения Лікар

ОТРИМАНИ ПРЕПОДАВАЊА ЗА НАВОДЊОВАНЕ

Урамикох проєкту за наводњоване ИРРИ котри финансовани зоз фондох Европскеј унії, а запроваждени є у општинах Томповци и Ловас дзе од 11. по 27. новембер отримана теорийна часц за учашнікох спомнутого проєкту. На преподаваньох котри отримовани три раз тижньово викладаче зоз Польопривредного институту и Польопривредного факултету зоз Осиеку указовали на најзначајши факти котри потребни за успихну продукцию єдно и вецейрочних рошлінох на подручу восточней Славоніј. На єдним преподаваню својо длугорочни искуствія у хованню парадичох у завартим просторе присутним винесол и дипл. инг. польопривреди Желько Лікар зоз Миклошевцох. Фамелия Лікар уж 19 роки продукує за-

градково рошліни у пластенікох. Як фамелийне польопривредне газдовство конкурвали за тоту програму Европскеј унії котра предвиджена за финансиюну помоц при векших укладаньох на таких газдовствох. У преподаваню Желько Лікар бешедовал о продукциј парадичох, а окреме наглашел ей ешеньску продукцию кед на тарговищу уж нет тельо понукнуца теј рошліни. Вон тиж так потолковал шицки спокиси котри провадза тоту продукцию од хвильових обставинох преїг заліваня, заштити од хоротох, чкодлівцох и подобне.

Присутни могли преїг слайдох шицко попровадзиц же би цо лепше похопели його викладане. Дзекуюци закладню водителя целосного проєкту др Марка Йосиповича зоз Польопривредного институту

др Марко Йосипович, дипл. инг. Желько Лікар и др Хрвоє Плавшич

Осиек, шицки отримани преподаваня обявени у публикациј „Приручник за наводњоване” котри достали учашніки проєкту.

Ксения Лікар

* СТАРИ ФОТОГРАФІЇ

НА КАФУ, ЧИТАНЄ ДНЬОВНИХ НОВИНОХ И БАВЕНЄ ШАХУ ИШЛО ШЕ ДО „ГРАНД ГОТЕЛУ“

Року 1895. або 1896. у Старим Вуковаре отворени „Гранд готел“, за котрого тедишні хронічаре и новинаре гварели же є „инпозантни, велічезни и барз сучасни“. Слово о будинку нешкайшого Роботніцкогo дому, котри роботніцки синдикати одкупели 1919. року и у котрим 1920. року отримани Други конгрес Комунистичней партії Югославії. Под час тkv. социялизму на поверху бувшого готелу були змесцени канцеларії Синдикату, Союзу комунистоx, Социялистичного союзу итд., а у єдней часци у прижему була змесцена карчма/ресторан под назву „Гранд готел“. До тей карчми або ресторану жителе Вуковару, на-

Дакедишні випатрунок Гранд готелу у Вуковаре

сампредз хлопи, барз дзечне ретлу або два, на читане заходзели на кафу и цига- дньовней преси и на бавене

шаху. Так як цо то робели и жителе Бечу у своїх карчмоx и рестораноx! Простория од- носно сала зогривала ше зоз допoмoгу пеца на древа. На фотографії зоз 1951. року видзимо штири столи и 7-8 хлопоx. За першим столом, патраци з лівoгo боку, шах бавя Кирил Медєши, конобар зоз Петровцоx (нешка як пензионер жиє у Загребе) и Степан Деметер. На муре споза нїх находзи ше панорама Дубровнику, малюнок непознато- гo автора. Дагдзе од початку шейдзешатих рокоx прешлого столїтия на месце „Гранд готела“ єден час робела „Городска карчма“.

Яким Пушкаш

Поступок:

Квас положиме викиснуц у 2 дл за- сладзеногo млека. Зограту муку, соль, цукер, викиснути квас и по потреби лїтну воду добре вигнецеме на цесто. Таблу помучиме з муку и з вимишеногo цеста правиме дас 1 цм груби шульканци котри порежемe на 2 цм длугоки фалатки, добре их помучиме и положиме до тепши (на папер). Вец положиме до горуцей рерни и упечемe. Упечени и огладзени бобальки покладземe до ванглочки. Умиємe их у трох лїтних во- доx да змиємe муку, а у штвартей их охабиме же би ше одмочели. Кед попию воду доляц ище дакус. Кед су добре одмочени посипемe з цукром и маком, добре премишаме и посипемe з медом.

Смачного!

Марияна Джуджар

БОБАЛЬКИ З МАКОМ

Потребне:

40 дкг гладкей муки, соль, 1 ложка цукру, 2 дл млека (за квас), 15 дкг маку (може и вецей, по смаку), 15 дкг цукру, 10 дкг меду и 2 дкг квасу.

ЗДОГАДОВАННЯ НА ЄДЕН ЧАС И ЛЮДЗОХ У ПЕТРОВЦОХ

ПИСАНЕ У ВИГНАНСТВЕ У МЕСЦЕ ТИЄСНО ОД 28.11.1995.

Пришло уж и до виберанкох за валалски одбор и председателя валалу и були уж допущени и вецей лістини з кандидатами на виберинкох. Комунисти не дошлебодзовали вецей лістини але лем два. На єдней були комунисти, а на другей шицки други и то було добре за нас некомунистох, бо зме перши раз мали нагоду гласац и за дакого другого а не лем за комунистох. Тераз як цо комунисти гласали за своїх, так ми гласали за некомунистох и нас було вецей як ніх, так же зме на виберанкох победзели и по перши раз председатель валалу бул некомуниста. Такой уж у валале було кус легчейше, бо ше примитивни и неуки валалски комунисти кус поцагли, бо їх потерашня страховлада не мала вецей таку силу. Резултати того гласаня неодлуга сцигли и до Загребу, и кед ше там дознали же у валале комунисти так катастрофално страцели, бо ані єден комуниста не бул избрани ані до валалского одбору, ані за председателя валалу, такой поставели питанє и направели политични проблем, цо то за работа же комунисти так катастрофално страцели, та пришли зоз Загребу опатриц, бо по верх сцигли уж и други скарженя против валалских комунистох.

Кед пришли тоти зоз Загребу до месного уряду мали цо видзиц. Полна општина без суду и невиних позаве-

раних и побитих людзох, бо општина була претворена до гарешту за петровских парастох дзе комунисти могли робиц з людзми цо лем сцели. Кед народ винесол и други скарженя против страховлади валалских комунистох, такой вони були поволани на одвичательносц, и то шицки шором, а було их досц и лем даєдни мушели одвитовац, а даєдни були наградзени за одніманє под час обавезох, а други лем вигрешени. У тот час вельки народни посланік у Загребу бул Серб Вуйо Дивьяк з Вуковару котри петровским комунистом наредзовал же би так робели як цо робели, и вон их и чувал и бранєл та не були покарани як заслужели. Медзитим, заш лем за народ то була потїха. Тоти котри у валале були єдина власц пошли до гарешту мухи лапац. Яким Пушкаш, котри бул у валале найгорши комуниста и людзом найвецей зла направєл, йому тот гарешт добре пришеднул бо неодлуга умар.

Кед власц превжали некомунисти, людзом було вельо легчейше. Порция була катастарска, а не як теди кед примитивни комунисти у валале були верховна власц у валале и робели цо сцели, ододарли кому як надумали, кого мержели тому дали барз вельку порцию, без огляду яки мал катастарски приход. Обавези вецей не боло.

Док були партийци у валале на власци, у валале була насправди «диктатура пролетарияту» и самоволя примитивних валалских партийцох. Ані ше не вредзело жаліц и поносовац дакому, але ані не було кому. У валале теди жил шорови чловек Янко Мишкань, Гарди. Його валалска Партия, прето же го мержели, самоинициятивно прєглашєла за кулака бо мал дванац ютра жеми. А кого прєглашєли за кулака, тому не помагала вецей ані швецєна вода, плячкали го и били и заверали до гарешту без суду лебо даякей осуди, але лем прето же так надумали. Жаліц ше не було кому ані не вредзело бо єдина власц були валалски комунисти и єдини закон бола їх воля. Тот Янко Мишкань мал три конї, два старши и єдну младу кобулку, уж таку за роботу. Не було му нужда три конї, але тота кобулка му була драгоцина памятка бо була ожребєна исти тот дзєнь кед кед му син єдинєц погинул у партизанох и вон тоту кобулку чувал як драгоциносц. Пришли валалски комунисти до ньго и сцу му баш тоту младу кобулку вжац за державу. Вон их модлі же най вежню гоч хтору другу, а тоту най му зохабя бо му то памятка на сина єдинца котри му погинул у партизанох. Вжали му баш тоту младу кобулу бо вон бул «кулак», а вони власц котра могла робиц баш шицко цо надумала.

И Симово були «кулаки», и мали вецей конї ак други, мали чупор швиньох и чупор овци але им не вжали. Охабели им и по два максимали жеми бо вони були Серби та мали иншаки третман и им тоти исти комунисти не шмєли ніч, бо тоти Раци мали вельку вязу и зашциту у варошу, док Руснаци не мали, та Руснацом сами Руснаци за Партию и Тита брали и хлеб зоз стола. Типична комунистична мержня против богатих, лем прето же були богати, була неспрєривно на «програму».

Вони були оплячкани бо их валалски комунисти баржей мержели. Шицки людзе ше мушєли помириц зоз таку долю, гоч остали голи як палец. Були оплячкани и Дудогово, шицко им вжали, але уж дакус познєйше кед уж почали робиц адвокати. Дудог пойдзе до адвоката и обєца му три ютра жеми кед му адвокат вибєга гєвто другє. Адвокат ше волаєл Крпан и вибєгал и виробєл, и Дудогови шицко врацєли, а авокат достал три ютра жеми котру Крпан познєйше предал Янчови. И далєй комунисти однімали аж и хлеб зоз стола, окреме тим котрих знєнавизєли, мержели, але и людзе ше вше вецей однімали.

Яки були виберанки за Тита и за краля. Я теди бул у войску у Дюрденєвцу и водни официр поручнік наредзел нам як мамє вибєрац и гласац. Були два шкатули,

една за Тита, а една ніби за краля. На Титовой була Титова слика и вона була оквещена зоз квецом, а кралява була з покриву оквещена же би тоти котри би ше усудзели руку до кралявой шкатули при гласанню вохпац, же би ше попекли. Пущели зме кульку, але нам було наредзене же до кралявой не шмеме руку класц. Командир бул у хижі але през облак провадзел. Не шмели зме пойсц з оружйом и байонети зме мушели охабиц.

На веліх местох дзе була кралява шкатула под столом кучал еден комуніст и слухал кед би дахто пущел кольку до кралявой шкатули, кулька би черкла и тот под столом давал знак так же знали хто пущел до кралявой шкатули и за краля гласал. Кед були општински виберанки, та тидзень пред тим, вездзелю на пол Служби Божй, полицај (курир) вошол до церкви и понеже бул таки прости и примитивни, але свидомі же вон власц, пошол ровно през царски дзвери и вошол до святилища на олтар ровно гу паноцови и дал му цидулку цо паноец ма виглашиц. Так паноец виглашел же на слідууюцу недзелю буду виберанки, а Служба Божа будзе аж по виберанкох бо власц так наредзела. Най людзе иду цо скорей гласац та и Служба Божа будзе скорей. Людзом би було вельо згоднейше кед би то було так же би ше позберали до церкви та перше гласали, а вец таной на Службу Божу. Але так не могло буц бо валалски комуністи одредзели иншак, и Служба Божа була аж кед прешли виберанки.

Дюра Гичка ше нацаговал зоз німа бо ше барз не любели и гварел же вон не пойдзе гласац, але ше власц дознала и пришол Петро Бругош, найвекши петровски комуніста на високом «положеню» у Вуковаре, на авту и з пиштольом за пасом. За нього ше твердзело же барз окирвавел руки за Тита и за Партию з невину креву, вон пришол и вжал Гичку до авта и Гичка боме бул гласац. А назад ше вращел пешо. Теди уж були цидулки бо ше могло гласац за рижних кандидатох и теди комуністи катастофално страцели, так же з того вишол политични проблем котри сцигнул аж и до Загребу.

Котар Вуковар розгласел же хто перши закончи з гласаньом же тот валал достане «розглас» по валале. Негославчане наредзели ветеринарови же би знял авспух зоз моторки и да ше вожи од пейц годзин рано по валале под полним гасом без авспуху, так же би побудзел людзох, а теди еден могол гласац за шицких у своїм обисцу. Вони перши закончили з гласаньом и достали «розглас» по валале. Од теди им грал тот «розглас» кажди дзень и цали дзень аж док ше цалком не розпадул.

На концу, случело ше у валале таке цошка цо ніхто ані задумац не могол. Пришол «Информ-биро». Людзе поняца не мали цо би то мало значиц. Сталін бул вше тримани за комуністичного бога на жеми и за оца Комунистичей партиї, и то би так и далей остало

кед би и надалей Тито сцел у шицким витворйовац Сталінову волю. Кед Сталін видзел же Тито сце по своїм, так ше розбешнел же виявлял же вон лем джмуркне и Тито ноц прелігне. Тито такой од страху же би го Сталін не ликвидирал як и веліх других, наредзел же би шицки «Сталіністи» були полапани, осудзени и заварти. На Голи оток. Так ше случело же вчера вечар Сталін бул комуністични святитель, а нешка рано злодій и зраднік: Велі ше не могли у тим знайсц та гоч не були сталіністи але лем неуки и примитивни члени Партиї и не знали ше на час «преориентировац», барз то драго заплацели и пошли на Голи оток. Так пошли на Голи оток и найстрашнейши петровски комуністи котри найвещей зла людзом направили: Яким Пушкаш, Данил Ильков и Янко Колода котри еден час як власц нарабляли у валале кельо лем сцели. Народ ше радовал же пришло до кончиста и же ваварски медведз з танцом закончел.

Кажда революция на остаку жре власни дзеци. Так се случело и найвекшим петровским комуністом, шицко зробели за Тита и Партию, а вони их заварли на Голи оток дзе у страшних обставинох страцели здраве и живот як «Сталіністи». Людзе теди у валале гуторели: «Хто з чортом бундави садзи, тому чорт шицки бундави о главу порозбива.» Бо чорт пре свойо проклятво не може буц подзековни. Тото ше случело и найвекшим и найгоршим петровским комуністом котри немилосердно однімали и

вельо вецрей як було одредзене за «Обавезу». Однімали вецей же би доказали свою вельку прихильносц гу Титови, Партиї и нового систему, и наздавали ше похвалом, а пошли на Голи оток як «Сталіністи», гоч то поправдзе ані не були. Були лем прости и примитивни та ше на час не знашли и не зрозумели же кеди треба Сталінови кричац «Най жиє» а кеди го треба тримац за злодія.

Даскельо тисячи югославянских комуністох пре Титов страх од Сталіна, хтори загрожел Титови же го ликвидує, за навше охабели сойо косци на Голим отоку. За дочек на Голим отоку, кед пришли як осудзени, були пошоровани два шори других гарештанцох з паліцами у руках, а Яким, Янко и Данил мушели прейсц през штредок док их тоти били з паліцами як Титових неприятельох и за превоспитоване. Хто таки дочек прежил мал вельке щесце, бо даєдни ше уж на самим початку под паліцами видихали од дочеку. Тоти троме найвекши петровски комуністи мали щесца же живи остали, бо велі там були подотлукани як Сталіністи и Титово неприятеле. Вони ше по одслуженой кари врацели дому, гоч вецей ніхто од ніх не шмел людзом од котрих однімали попатриц до оч. Пре страшни условия у лагру на Голим отоку котри бул таки як и нацистични лагри, о рок, найвещей о два шицки помарли.

О. Яким Дудаш

- Консц -

ВИЧНА ТРАПЕЗА ПАРАСТОВА

ЗРОДЗЕЛО КРАШНЄ, А КИШЕНКИ ПРАЗНИ

Незвичайно длугока и цепла ешень потирвала скоро по децембер, так же можеме повесц же хвиля ишла на хасен польопривредних продуковательох. Кажде хто сцел зашац жито не може ше на хвилю вигваряц. Поверхносци цо зашати у оптималним року уж ше добре желеню. Пре не таки вельки паданя миши и волухарици почали правиц чкоди на ешеньских шацох. Прейсц би по польох и посипац житко котре порихтане же би вони були знічтожени. Спандул и перши шніг котри вше добре придзе за жита як охрана од мразу.

Кукурица так повесц у подполносци познімана зоз польох и змесцена до силосох, лебо чардакох. Урожай задовольюючи, але цена як и шицких шацох того року за парастох не вигодна.

Валали нам тей ешені досц длуго були чисти, цо можеме подзековац медзи иншим и хвилі. Но здогадуеме ше же ше пред даскеліма роками вельо вещей шала цукрова цвикла. То култура котра ма високи урожаї, барз вичерплює жем, а за ей виберане потребна и одвитуюца механізация. Нашо валалчане ше одбили од ней пре не вигодни условия котри понукали цукровні. Пред нами пошвидко будзе и нова продукційна сезона, чи цукровньом лепше куповац сировину за свою

роботу у сушедних державох чи дома, так повесц у своїм сушедстве пошвидко дознаме.

Ешеньска бразда у наших крайох вше лепша як ярня, знаю то нашо параста, та ше дали до роботи. Зоз велькими тарчами або зоз тарупами жатвово остатки кукурици пошекаю на дробни фалатки и вец окончую оране. Орало ше през дзень, а и през ноц лем же би тота робота була цо скорей поробена. Зоз ешеньским ораньом лепше ше акумулує вода у нїзших пасмох жеми, тиж так зоз змарзованьом ораніни справя ше дробна структура жеми котра на яр будзе легка за обробок и пририхтоване за шатву.

Видзели зме яки бриги мали статкаре котри у своїх хлівох маю крави дойки. Продукователе млека од одкупйовачох були принушени брац готову покарму, а свою кукурицу и шено не шмели хасновац за кармене. Було ту и слу-

чаї же ше не одкупйовало млеко та го газдове дзелели шицким по валале лебо го висиповали. Дакому таки одношеня прешли шицки мири церпеня и охабели ше тей роботи. Справди, церпиц таки утрати не легко, та прето дзепоедни продукователе млека попредали добри крави за дробни пенєжи, позаметали хлів и готове. Поражуюци податки приходза до нас бо продукция домашнього млека ше зменшує, а количества увеженого млека зоз Французкей, Немецкей и Австриї ше звекшує зоз двоцифровима процентами.

Овоцаре котри маю яблука тиж ше не можу похваліц. Зродзело барз добре та понукане вельке. Зоз цену су незадовольни, за приклад повем же одкупна цена яблукох сорти айдаред першей класи 1,5 куни по кили, цо барз мало. Грозно у виніцох тиж добре зродзело, але того року держава не дава пре-

мию од 1 куни по кили та и вони застарани за свой заробок. Того року зме були шведкове чоґошик незвичайного. Спандул перши шніг, а яблука не були пооберани, точнейше позни сорти, як наприклад Пинк Лейди. Чекало ше же би почервенєли цо баржей и кед спандул шніг оберац ше мушело, без огляду на офарбеносц.

Заградкаром дні котри преходза таке як рочни одпочивок. Роботи єст лем коло щисцованя жатвових остаткох, дакус шалати и капусти за предай, не рахуєм кромплі, цибулю, цеснок – желеняву котра ше чува од лета. У завартих просторох ше муши почисцац же би на рошлінох коровча не заостали даяки инсекти лебо спори печаркох котри виволую охорене рошлінох. Тераз ше звездза рахунки о прешлей продукційней сезони, правя плани за нову, наручує ше шаце и други потребни репроматериял. Як и у шицких по тераз спомнутих продукційох, ані у заградкарскей не було найлепше. Зоз приходом ешені почувствова-ла ше безпенєжносц и на пияцох. Добре би роздумац цо ше будзе шац и порихтац ше за ярню продукцію, трошки зменшац на найменшу миру, але не нательо же би церпела продукция, бо лем квалитетни продукт пренайдзе купца и у чежких часох.

Желько Лікар

СПОВЕДЗ ЄДНОГО ПЕНЗИОНЕРА

ЯК ЗМЕ ДОЧЕКАЛИ НОВИ РОК

Здружене пензионеро и того року організовало дочек Нового року у своїх просторийох. Не бул то прави дочек Нового року, понеже ше шицко ведно одбуло предвечаром и на початку вечара и закончело по 20 годзин, але заш лем и таки „кусасти“ дочек пензионером барз вельо значи. Тогорочна новорочна вечера почала на 17 годзин, а за єдзене нам сервирани єдна куповна колбаса, фалаточок печеного мяса, гварели нам же у питаню яловка, печени кромплї и желена шалата. Було и даскельо файти колачих, котри жени – пензионерки принесли зоз дому, як и по єдно пиво або фляшочка газированого соку.

Пред даяки седем або осем роки паметам же зме ше госцели зоз печену целячину и печену прашецину, але у нашей жеми тераз панує економска криза и рецесия, а у Африки людзе аж и гладни, та вец человек муши буц скромни и подзековни и на гевтим цо му у таких чежких обставинох понукнуте. На початку вечери шицко було у порядку, людзе були розположени, але ше случело цошка цалком неплановане и вец шицко рушелo наспак.

– Мнє у социализму дочекованє Нового року було вельо лепше як тото неш-

ка! – гварел хтошка од хлопох.

– Знаме, Миле, комуняро стара, же ти од вше бануеш за социализмом... – гварел я, але сом не докончел виреченє, прето же похвалу социализму не вигварел Миле, вон анї не пришол на дочек Нового року, познейше ми хтошка гварел же є хори, але Франьо, бувши професор на Филозофским факултету у Загребу, котри од вше вельки Горват, идеалиста и анти-комуниста.

– И мнє у социализму було вельо лепше як нешка! – гварела пензионерка Магда, котра цали роботни вик робела у якейшик текстилней фабрики як шивачка – Поведзме, за Дзень женох зме вообщє не робели, але зме прето на тот наш дзень достали даяки красни дарунок, потим бул полудзенок и танец и чувствовала сом ше як даяка кралїца! – гварела Магда.

– Я у социализму збудовал вельку хижу, гоч сом бул лєм звичайни шофер у фабрики, а мой син, дипломовани инжинер електротехніки, ище вше жиє зо мну и жену, гоч ма 35 роки, бо ніби не може зашпоровац за гарсонєру! И мнє ше видзи же у социализме шицко було лепше! – гварел Иван.

– Фабрика у котрей я робел мала апартмани на

морю и вец я и моя фамилия каждого лета за дробни пенєж лєтовали на морю! – гварел Владо. – Тераз мам малу пензию и не можем анї под час викенду пойсц на морю! Социализм бул лепши! – бул прешвечени и Владо.

– У социализму моя супруга и я купели перши авто, „Заставу 750“, ми теди гварели же маме „Фичу“, и вец зме зоз дзєцми непереривно одходзели на вилети до лєса, на озеру, до родзини и вшадзи! Нєшка не идземе нігдзе, анї не маме авто, лєм шєдзимє дома и патримє телевизию! – з носталгию у гласу гварел пензионер Андри.

– Супруг и я под час социализму жили на валалє, а робели зме у городу! Плаци теди не були вельки, але зме мали здравствєне, социалне и рочни одпочивок! Ми на валалє обрабляли надосц жеми, тримали зме статок, а я ношела сир, вайца и шицко зоз загради на пияц и без проблему зме направели вельку хижу, мали зме два трактори и два авта на дворе, сучасни мебель у хижи и школови зме дзєци! Тераз жиєм сама, бо супруг умар, а дзєци пошли до швета и не мам досц за живот. Гей, у социализму шицко було лепше! – була прешвечена пензионерка Ружа. – Я мам тройо дзєци, двох

синох и єдну дзивку, шицки позакончовали школи и тераз шєдза дома, бо нєт роботи! Найстарши син конкурровал за роботу помощного конобара на страньскей ладї, гоч закончел економски факултет, а нагадам же по його драги пойдунє и младши син и дзивка! У социализме би шицки тройо одавна робели, уж би вироятне мали и свойо фамилии, и прето и я гварим же у социализме шицко було якош лепше! – гварел Янко.

– Станьце, за Бога милого, станьце! – скричал бувши професор Франьо зоз Филозофского факултету – Правда же дочекованя Нового року у социализму були вельо лепши як нешкайше дочекованє, але не прето же то було у социализме, але прето же сом бул млади, односно прето же зме шицки були млади, же сом бул одлични студент, добри фодбалер и мал сом вельо дзивки, прето же сом могол цалу ноц пиц и танцовац, прето же сом бул здрави и не мал сом ніяки бриги! А нешка не можем єсц, бо сом потрацел зуби, не можем танцовац бо ме трапи реома, а анї єдна жена ме не сце бо сом стари и не мам пенєжи! Лєм прето дочекованя Нового року у социализме були лепши! – гварел Франьо.

Яким Пушкаш

ЯК ШЕ БУДОВАЛИ ГОТЕЛИ „ЛЄВ“ У ВУКОВАРЕ

Гавриїл Гомер, пански геометер, року 1817. року урисовал на карти Нового Вуковару, на простору восточно од каплічки по тедишню Паробродску улічку, даскельо будуци будинки: школу, будинок Управи за жито и будинок Општини Нови Вуковар, як и панску карчму (на чім месце познейше вибудовани готел „Лєв“). У тей познейше вибудованей карчми тедишні вуковарски гроф Елц предавал своєю вино. Зоз часом тота карчма постала прецесна, та на ей месце гроф Елц надумал вибудовац готел. Надпоминам же Вуковар 1835. року не мал ані єден готел, голєм так писало у кніжочки за путнікох котру 1835. року видала друкарня „Геролд“ зоз Бечу, а у котрей, медзи иншим, писало же Вуковар значне тарговинско-майсторске место на Дунаю, алє и же не ма готел. У кніжочки написане и же Вуковар зоз парнима ладями повязани з востоком и заходом и же ше находзи на поштанскей драги у напраму Земуна и Београду. Надпоминам же ше пошта теди превожела на кочох, на ткв. „дилижансох“, котри цагали коні и же Вуковар теди мал 1.000 хижи и 6.000 жительох. Коло 1840. року почало будованє готела „Лєв“ у Вуковаре, першого од вкупно трох вуковарских готелох под таку назву! Як ше одвивало будованє готелу – не зна ше вельо, голєм я не пренашол ніяки податки, алє познате же ше готел находзел дас на истим месце як и други и

треци готел „Лєв“, алє бул менши. Кед готел вибудовани, вец такой постал место дзе ше барз дзечне зиходзело тедишнє вуковарске паньство, потим заняти у Сримскей жупані, чийо тедишнє шедзиско було у Вуковаре, потим тарговци и други нащивителе Вуковару, насампредз пре барз добру кухню и квалитетни вуковарски и сримски вина. Углавним, готел „Лєв“ роками и роками барз успишно робел, на щесце инвеститора и числених закупцох.

Леґенда о будованю твердині Розафа на брегу понад варошика Скадра на рики Бояни, у Албаниї, бешедує о тим як троме браца будовали тоту тведию. Ніби, гевто цо вони през дзень збудовали, русалки през ноц розваляли! Кед ше у бувшей держави будованє даякого значного обекту барз оцагло, вец новинаре и граждане звичайно писали и бешедовали же ше будованє одвива даяк так як цо ше одвивало и будованє твердиї у Скадру на Бояни. Праве даяк так було зоз будованьом другого, або нового готела „Лєв“ у Вуковаре! Будованє почало под час єшені 1962. року, а закончене є аж коло 20. децембра 1965. року, цо значи же инженером и роботніком „Гидротехни“ зоз Заґребу и кооперантом требало вецей як три роки вибудовац будинок за котри би у нешкайшим чаше требало лєм даяки два-три мешаца! Добре, нешкайша техніка будованя вельо сучаснейша як гевта зоз

шейдзешатих рокох XX століття, будованє на кратки час зопарло и вилів Дуная и Вуки, алє и попри шицкого начишленого, будованє ше оцагло понад каждую миру! Готел формално отворени 22. децембра 1965. року, на тедишні Дзень Армії, котри бул державне швето. За тедишні час готел „Лєв“ бул насправди комфорни и мал досц сучасни випатранок. У прижему готела, котри робел у составе Погосцительного подприємства „Вуковар“, находзели ше сучасна кухня и три сали: карчма, ресторан за 260 особи и конфенсийна сала. На першим и другим поверху були хижи за госцох готелу – вкупно 32 просторії з вкупно 52 посцелі. Паметам же опрез готелу було засадзене квецце и же було надосц места за паркованє автох, алє паркинг нігда не бул полни. Опрез паркинґу находзели ше два будки з новинами, а там ше чекал и городски автобус у напраму Борово Населєня, алє гевти цо куповали новини/циґаретли, або чекали автобус, найчастейше нігда не заходзели до готелу!

Лєм даскельо дні познейше по отверню нового готелу, а було то 31. децембра, организоване дочекованє Нового 1966. Року. То не закончело найлєпше, понеже „весели“ госци поламали точно осем нови карсцелі, подарли два партки зоз столох, як и три зависи з облакох, украдли надосц ексцайзу и порозбивали велі скленяни погари!

Вкупна чкода виношела аж 180.000 тедишні динари, односно цали заробок пошол на санированє напаратованей чкоди! Початок роботи нового готела не бул найлєпши, а так ше предлужело и идуцих рокох. Пре мнє непознати причини, жителе Вуковару тот готел заобиходзели нашироко и надлугоко, можебуц прето же домашнім людзом звичайна карчма була блізша як там якиш „паньски“ готел (?), до нього небарз дзечне одшедали ані ділово людзе, як и други нащивителе Вуковару и Борово Населєня, та ше з авиона видзело же тот готел на концу препаднє. То ше случело даяки дзешец або днацац роки познейше, а вец у першей часци будинка отворена тарговина меблю, а у другей часци простор достала Городска библиотека и читальня.

На месце першого и другого готела „Лєв“ нешка ше находзи и треци „Лєв“, сучасни готел приватного власніка, котри вибудовани по законченю мирней реинтеґрації Вуковару до составу горватскей держави. Медзитим, о тим новим готелу нароком не напишем ані слова, прето же би то була неплацена реклама приватному власнікови, алє насампредз прето же я ніч не робим кед у шицким тим не напахам даяки особни хасен! Я ше лєм справуєм як и шицки други горватски капиталисти!

Яким Пушкаш

НЕТ ЧЛОВЕКА БЕЗ МАНИ И КРАСИ

К онцом седемдзешатих і початком осемдзешатих роках прешлага століття живот на валале не бул легки, бо парстови нігда не було легка, але тоті роки і попри шицких почужкоскох за живот на валале були найвигоднейши. Парст мал вельо работи, але себе могол крашне жиц. Живот на валале бул, так повесц, ідлични. Ище кед дахто зоз обисца бул запошлени у даяким подпріемстве моголо ше дзвигнуц кредит, могола ше пошориц хижа, пойсц на морйо і ище вельо койчого. Руснак гоч жил у социализме, у векшини остал вязани за свой валал і остал прыклонени прадідовскей вири, так же і паноцове у руских валалох крашне жили. Гевтей политичней системи брало ше за грих же є прицив свящєства, тото саме свящєство і вирніки пренаходзели способи же би прицагли і затримали вирнікох, та ше обряди вичаня і кресченая кончели потайне, же би ніхто не знал і подобне. Гоч ше тримало же у тей системи не треба вериц, людзе заш лєм верели і тримали до своей вири, можебуц і баржей як нешка. Бо, як у тедишніх часох було тих цо не верели пре моду, так у нешкайшим часе ест тих цо веря пре тоту саму моду.

У тедишні часи шумне число людзох ходзело до церкви давало ше на служби, парстоси, панахиди, читало ше на гробох, а кажде обисце тримало гоч лєм вельки швета. Паноцове обовязно пошвєцали кажде обисце, а людзе ше єдни пред другима патрели і радзели кельо дац паноцови за пошвєцанє, а теди то не було мало бо людзе мали і моголо ше. Вшеліак, була і єдна менша часц хтора не окончовала шицки тоті хтистьянски длужносци пре даяки свойо причини котри дараз були вязани за прихильносц политичней системи або пре даяку другу причину, як цо було при нашэй сушеди Юлі. Сушеда жила сама, не мала дзєци, жила од даскеліх гольтох жеми, заграда, тримала живину, пращару, а боме і карву. Покойни сушєд бул уж давно на гевтим швєце, а вона цагала гу седемдзешатим року, та не було кому оправяц, масциц і шориц хлів і кармики. Помали ше шицко, куспоку завальовало, одпадовало, та ше зявела досц

велька дзира на хлівским муре. Влєце то не була велька хиба, але вжиме дуло та ше дзиру затицало зоз снопами кукуричанки. Сушеда шорово плацела руковину, але други обовязки кеди як могола, но ніхто ей то не замерал.

Єдней жими ше сушеди, дзєшка коло Богоявленя, оцелела крава. Було то шумне целє до хторого сушеда покладала вельо надії, бо ше у тот час за викарменого буйка моголо достац шумни пенєжи. Жима того року була моцна, та у сушедовим хліве не було так тепло. Крави то не завадзало вельо, але целє аж ше трєсло од жими. Сушеда, у страху же би ше му дацо, не дай боже, не случєло, ришєла заврєц єдну часц приклєта же би там заварла целє. Як ришєла так і було. Парох по швету і пошвєцаню води рушєл по благословох обисцох, але сушеда того року не могола пошвєциц хиху у бриги як попри целєца прияц паноца до обисца. Паноцец идущого року бул у сушеди і благословєл ей обисце, гоч ше вона цали рок старла і врацала на тоту тему розпращяюци чи ей Бог пребачи таки хибу. Паноцец ей ніч не замерєл, а і Бог ей випатра пребачєл, та нашла свой духовни мир.

А ище кед ше ей идущого року удало предац буйка і достац красни пенєж зоз котрим виполнєла свойо обовязки, ошмих ей длуго не сходзєл зоз твари.

Дакеди і сами паноцове у намири же би людзох затримали у церкви, у своей казані на Слижби і на хованьох були кус ошрєйши, но векшина парохиянох то не брала за злє, а і менша часц слухала цо паноцец пове лебо роздумє о тим. Наш сушєд Кирил не бул прихильнік социалистичней политичней системи, але не мал добре думанє ані о свящєству. Руковину сушеда плацела покрадзєме же би вон не знал, стараюци ше цо би ше случєло кед би єдного дня єдно з ніх умарло, а паноцец би го не мал право поховац, ша озда су не статок. Сушєд мал власнє становиско і ше твердзєл же паноцове і политичаре єднаки і же і єдни і други патра побрац од людзох цо вєцєй, а ніч не робя ані єдни і ані други, а добре жию. За гевтих цо водза политику гуторєл же

лєм приповєдаю, а з того нет ніякого хасну, лєм людзом правя чкodu, а паноцове ше як замишана крупа мишаю до шицкого, та і до политики гоч твердза же вони не маю ніч з полтику. Сушєд не хопдзєл до церкви, не сповєдал ше і не тримал до тих, як вон гварєл, церемонийох, але жил шорово у злагоди зоз шицкими сушедами і людзми у валале, вше шцєл помогнуц, побєшєдовац і порадиц. Шицкє сушєдство го почитовало як вредного і чесного человека. Пред вєцєй роками пришол час же і сушеда поволал Бог небєсни, і шицки зме ше посходзєли до його обисца як то наклада шор. Сушеда поряднє плацела руковину і паноцец не компиковал вельо, але пришол, розришєл сушеда і поховал го. У своей казані здогаднул ше сушеда як доброго і вредного человека хтори, ниа, не мал моцну виру до Господа Бога, та і кед ше хижа пошвєцала нігда не бул дома (сушеда ше вше постарала же би, у чаше кед паноцец ходзєл благословиц хиху у нашим шоре, послала человека по даякей роботі з обисца), не ходзєл до церкви, не сповєдал ше і не окончовал свойо хтистьянски длужносци, але Бог милосєрдни та ше наздаваєме же на кантар положи його доби діла і же го єдєх час пошлє до митарства, а вєц очисчени вайдє до Царства Божого.

За розлику од сушеда, нина Гєлена, котра жила на другим концу улічки, була мєдзи гевтима цо ходзєли до церкви і окончовали шицки свойо хтистьянски длужносци, аж і вєцєй як требало. Преходзаци коло церкви вше ше прежегнала, а тиж так кед би дзвонєло поладнє лебо пацєри. Понєже зме були родзина, вше кед зме ше бавєли на улічки, патрєла на нас застарана же бизме ей дацо не зробєли. Вше мала кеди і стала на драже бєшєдуоци з даєдну сушєду, знала шицки новосци у валале і о шицким вше мала дацо повєсц. У тедишні час векшина обисцох мала крави, млєко ше ношєло на Капиталну дзє ше находзєло одкупнє место. Людзє як людзє, дакеди і без злєй намири патрєли вихасновасц можлівосц заробку з боку, гоч і не вше по закону, наздаваюци ше же не чкodzi потуциц закон кед то ніхто не

зна. Єдно число людзох котрє ношєло млєко мали звичай, кед у канти хибі даскєльо литри млєка, доляц води же би канта була полна но кед би нашла контрола хтора випитовала квалитєту млєка, вєц ше патрєло однєсц чистє млєко. Так і наша нина мєдзи остатніма сциговала до млєчари котра робєла лєм по три годзини і була лєм єдна, а було велькє число тих цо ноша млєко. Ми младши мали задлужєнє окончовац тоту роботу док зме не ишли до школи. Нина би вше стала пред капурку і застановяла нас кед бизме ишли з млєчари випитуюци ше вше єдно истє „Сину идзєш з млєчари, а були фляшки?” і випровадзала нас зоз – „Но здрави будз.” До фляшкох ше брало млєко за анлізу, та ше прєто так питала. Кед закочєла зоз випитованьом, шєдала на бициглу і рушала до млєкари. Понєже зме уж не були таки дробни дзєци, замерковали зме цо нина робє, бо кед зме гварєли же були фляшки нина ношєла лєм єдну канту млєка, а кед не були ношєла два. Даскєльо раз зме ю зрихтали як недобри дзєци, гуторяци ей же фляшки не були, а було их тот дзєнє. Теди кед уж уходзєла до капиталней і од людзох чула же ше кончи анализа, сходзаци з бицигли обовязно ше пошпоцєла і висипала єдну канту та ше на тот способ спашєла.

Но нина мала і свойо добри боки у живоцє, але кед було слово о пенєжу, очи ше ей окрємно швєцєли. О даскєльо роки сцигла поволанка од Бога Небєсного і за нашу нину. Зишло ше сушєдство і родзина і нину зме як тому шор поховали і випровадзєли. Парох у своей казані не могол найсц красши слова, яка була вредна, шорова, чуварна, вше у церкви, та столєк тєраз будзє празни і тєраз нина сцигнє на лону Аврамовим до Царства Небєсного. Док так наковозал зявєла ше ми думка же цо будзє з тим цо ношєла воду место млєка. Нонє мойо же бим судзєл хто пойдзє просто до раю, а хто до митарства, бо ми шицки заш лєм звичайни смертєльни людзє і шицки мамє свойо добри і подли прикметі. И як би то повєд наш сушєд „ Не будз як замишана крупа і не мишай ше до шицкого”.

Томислав Рац

СТОЛНИ ТЕНИС**ПЕТРОВЧАНС ВИТВОРЕЛИ ТРИ ПОБИДИ У ТРОХ СТРЕТНУЦОХ**

У екипним першестве у рамикох Першей жупанийскей лиги за 2013./14. рок участвую 11 екипи, а потераз одбавени штири некомплетни кола. Хвилькови пласман екипох випатра так: Опатовци, Вуковар '91 (треца екипа) и Горватска екипа Вуковар по 7 боди, Петровци (друга екипа) 6, Гало 192 Винковци и Илок 5, Нуштер, Ловас, Миклошевци и Младосц (С) по 4 боди. Столнотенисере Петровцох у трох одбавених стретнуцох зазначели три високи побиди, а тоти побиди витворели шлїдуюци бавяче: Младен Косанович (6:0), Горан Стеванович (3:0), Дамир Бойко (2:0), Милан Косанович (2:0) и Миле Миланович (2: 3). Екипа Миклошевцох, нови член Першей жупанийскей лиги, слабо стартала, бо у штирох одбавених стретнуцох дожила штири пораженя. За екипу Миклошевцох бавели Владо Гайдук, Зоран Свалина, Матео Батакович, Славко Гайдук и Домагой Перак.

ФОДБАЛ**ЕКИПА ПЕТРОВЦОХ ШТВАРТА У ТРЕЦЕЙ ЖУПАНИЙСКОЙ ЛИГИ**

После дзевец одбавених колох закончена ешенська часц першенства у рамикох Трецей жупанийскей лиги ВСЖ – Фодбалски союз Вуковар за 2013./14. рок! Хвилькови пласман випатра так: Митница Вуковар и Томповци по 19 боди, Ловас 17, ПЕТРОВЦИ 14, Опатовци 11, Липовача и Сокол Берак по 10, Борово 9, Злога Пачетин 7 и Гайдук Вера 3 боди. Фодбалере Петровцох зазначели штири побиди, три змаганя закончили неришено, и дожили три поражене (гол розлика виноши 24:22).

ШАХ**ТАКАЧОВ САМОБОР СЛАБШИ ЯК ЗВИЧАЙНО**

После еденац одбавених колох закончене першенство у рамикох Другей горватскей лиги - штрєдок. Победзела екипа Подравки зоз Копривници зоз 19 боди, опрез Сиску зоз 17 и Полету (Б) зоз 16 итд. Екипа Самобору бавела слабше як прешлих рокох и у конкуренциї 12 екипох завжала скромне дзевяте место. Майсторски кандидат Звонко Такач одбавел дзевец змаганя и освоел 4 боди (44,4 %).

Яким Пушкаш

IN MEMORIAM
ВЛАДИМИР КОСТЕЛНИК
1930.-2013.

18. децембра 2013. року, наполнел ше еден рок од наглей шмерци Владимира Костелника у Руским Керестуре.

Вон бул без сумнїву по тєраз недосягнути, свєстрани бард култури, просвти новинарства, публицистики литературней и драмскей творчосци, историйних вигледованьох, хронологиї и взагалї политичней и дружтвеной діялносци Русинох и Українцох у Рєпублики Горватскей, зачатник видавательней діялносци Русинох и Українцох, автор велїх кнїжкох и главни и одвичательни редактор перших виданьох на руским и українским язїку у другей половки ХХ столїтя у виданю Союзу Русинох и Українцох РГ и редакциї „Нова думка”. Най му Господ Бог будзе милосердни а нам, його приятельом и сотрудником, най його сподоба остане у тирвацей памятки. З подзєкованьом, вична му памят!

ADRESAR

Predsjednica Saveza Rusina i
Ukrajinaca RH
Dubravka Rašljanin,
Banjalučka 1,
31 000 Osijek
sru@vk.t-com.hr
dubravka.rasljanin@konzum.hr

Animator kulture i tajnik
Saveza Rusina i Ukrajinaca RH
Zvonko Kostelnik
Vijeća Europe 93
32000 Vukovar
sru@vu.t-com.hr
zvonko.kostelnik@vu.t-com.hr

Predsjednik KUD-a Osif Kostelnik Vukovar i
Podpredsjednik Saveza
Zdenko Burčak
Vijeća Europe 136
32000 Vukovar
zdenko.burcak@t.ht.hr

Predsjednik KUD-a Joakim Hardi
Petrovci
Željko Kostelnik
J.B. Jelačića 50 A
32229 Petrovci
kud.joakim.hardi.petrovci@vu.t-com.hr

Predsjednik KUD-a Rusina i Ukrajinaca
Vinkovci
Danijel Perunski
K.S. Đalskog 13
32100 Vinkovci
danijel.perunski@vu.t-com.hr

Predsjednik KUD-a Joakim Govlja
Mikluševci
Miroslav Hajduk
Rusinska 46
Mikluševci
32238 Čakovci
kudjoakimgovlja1950@net.hr

Predsjednik KUD-a
Rušnjak Rijeka
Vladimir Pročvi
Branka Laginje 39
51211 Matulji
vladimir.procvci@gmail.com

Predsjednik KUD-a
Rusina Cvelferije
ZVONKO HRUBENJA
Vladimira Nazora 30
32261 Rajevo Selo
hrubenjazvonko@yahoo.com

Predsjednica NO Saveza
Melanija Pap
Kanovečka 5
32100 VINKOVCI

Predsjednica KUD-a Rusinka i Rusin Zagreb
Olgica Mudri
Šime Starčevića 9
10000 Zagreb
olgicamudri@yahoo.co.uk

Predsjednik KUD-a Kaljina Rijeka
Dudaš Zvonko
Senjskih uskoka 5
51000 Rijeka
dudas.zvonko@gmail.com

Predsjednica KUD Rusina Osijek i Pred-
stavnik Rusinske
nac.manjine OBŽ
Ahnetka Balatinac
Vijenac I.Meštrovića76
31000 Osijek
ahnetka@gmail.com

„ПИСНІ МОЙО” ОДГУКЛИ ПРЕД ПЕТРОВЧАНЯМИ

Шицки учашніки литературного вечара „Писні мойо” у Петровцох

У організації КУД «Яким Гарди» зоз Петровцих, 08. децембра у просторийох Дружтвеного дома «Соколана» отримани музичнолітературни вечар под назву «Писні мойо» пошвєцєни петровским поетом: Силвови Ердєльовому, Ме-

лани Вашашовей и Митрови Надьови. У пополнетей сали нащивителе мали нагоду упознац ше зоз творчу діяносьц наших петровских поетох. Млади аматере котри робя у рамикох КУД «Якіма Гарди» у литертурней секції, под руководзєньом Томис-

лава Раца, читали їх найлєпши твори котри написали. Медзи публику були присутни и члєни фамелийох тих поетох на чим зме им подзєковни. Же би вечар бул удачнейши постарали ше и вокални солисти котри одшпи-вали даскєльо руски шпи-

ванки и то Боян Кошутич и Анита Надь котрих порихтал Михайло Голик, а провадзєл их оркєстер КУД «Яким Гарди» зоз Петровцох. После удачней програми остало ше побєшедовац, а були понукнути и цєпли напитки и соки. **Звонко Костєлник проф.**

Мая Рац и Анита Надь на клавиатури

Томислав Рац

JOHN WINDY
2016